

Onderweg

TENDE JAARGANG
10

Colofon

Zie pagina 9.

Inhoud

Cover; presentatie Carin Timmerman

Jaargang 10, nummer 2

Periode 29 januari t/m 20 maart 2022

Verschijningsdatum volgend nummer:

Nr. 3: 11 maart 2022

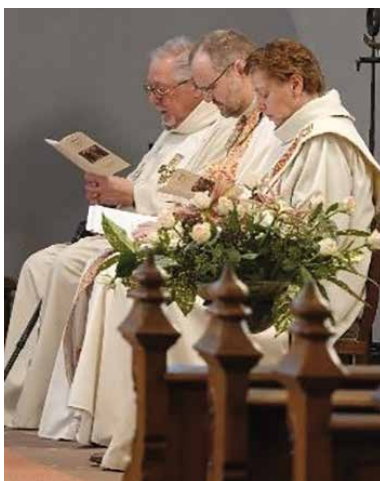
Betreft periode 19 maart t/m 15 mei 2022

Inleveren kopij tot 18 februari 2022

2 Voorwoord

3 Van de pastores

4 Presentatie Carin Timmerman

5 Toekomst van de kerkgebouwen

6 De PCI mag niet afbrokkelen

Rectificatie financieel overzicht

7 In de spotlights

8 Stephan Sanders: Godschaamte

8 Veertig dagen op weg naar Pasen

9 Colofon

Aandacht voor

10 en 11

Uit de geloofsgemeenschappen

12 en 13 Vieringenschema

14 Bijlage vieringenschema

15 Kids & Teens

16 t/m 27

Uit de geloofsgemeenschappen

met veel terugblikken op 2021 en aandacht voor de Actie Kerkbalans

**SAMEN
GAAN WE
VERDER**

**DOE
JE
MEE?**

28 Een kaarsje bij Maria in Brummen

Voorwoord

Onlangs was in de media veel te lezen over de jammerlijke staat van katholiek Nederland. Door de alsmear teruglopende financiën, een (te) klein pastoraal team en met steeds minder vrijwilligers en kerkbezoekers bevindt zich ook onze parochie in een negatieve spiraal en is ze genoodzaakt tien van de dertien kerken binnen afzienbare tijd te sluiten.

Bij het vaststellen van deze treurige ontwikkeling, moeten we ons realiseren dat niet de aanwezigheid van een kerkgebouw, maar een groep bezielde mensen, een vitale geloofsgemeenschap draagt. Het sluiten van een kerkgebouw betekent niet het einde van een geloofsgemeenschap. Juist dan zullen gelovigen elkaar moeten vasthouden, bemoedigen en inspireren. Ja, voor een eucharistieviering zullen we in de toekomst verder van huis moeten, maar er blijft volop ruimte – zeker met een nieuw parochiecentrum – voor verdieping van het geloof, ontmoeting en omzien naar elkaar. Het thema van de Actie Kerkbalans is dan ook meer dan ooit van toepassing: samen gaan we verder! U doet toch ook mee? Want 'omzien naar elkaar' vraagt naast bevoegdheid ook om voldoende financiële armslag.

Dat dit nummer van *Onderweg* u mag inspireren om samen én met vertrouwen de toekomst tegemoet te zien. Ons parochieblad hoopt nog heel lang aan de beleving van het geloof – met of zonder kerkgebouw – een steentje bij te dragen.

Gerrit te Vaarwerk

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de Parochiële Caritas Instelling (PCI)
Email: pci@12apostelen.nl
www.pci12apostelen.nl

Telefoonnummer voor:

**Ziekenzalving, ziekenzegen
en uitvaart 06 103 19 638**

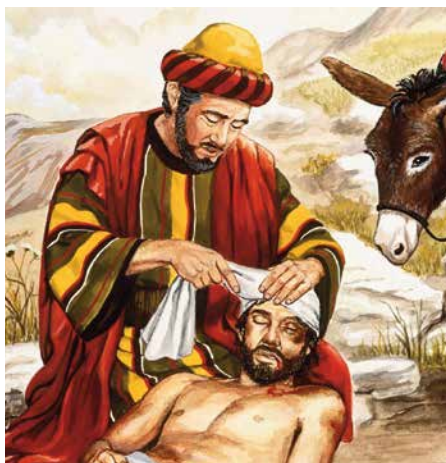

Omzien naar elkaar

Het jaar 2021, waar we alweer een aantal weken geleden afscheid van hebben genomen, was een heftig jaar. De coronacrisis heeft ook ons niet onberoerd gelaten. We hebben helaas afscheid moeten nemen van een aantal parochianen geveld door deze vreselijke ziekte. En nu zijn we aangeland in 2022. Je vraagt je af wat dit jaar ons zal brengen? Ik hoop met u allen dat we in 2022 hoopvol verder mogen gaan. In elk geval hebben we met de komst van onze nieuwe pastoraal werker Carin Timmerman het pastoraal team weer op sterkte.

We zullen echt kritisch moeten kijken hoe onze parochie er voor staat. Voor het pastoraal team is het een enorme uitdaging om met u samen te kijken hoe we onze parochie gereed krijgen voor een goede toekomst. Ik heb al eens eerder opgemerkt dat – als we stil blijven staan bij een parochie zoals we deze al lange tijd hebben gekend – we met elkaar bedrogen uitkomen. De Kerk die we gewend zijn, de Kerk met overal kerkgebouwen en de Kerk die alles voor ons regelt, die Kerk heeft niet de toekomst.

Terwijl ik dit schrijf, doet het mij pijn. Ook pastores komen onherroepelijk in een soort rouwproces. Maar de constatering dat de ons zo vertrouwde Kerk geen toekomst heeft, roept logischer wijs de vraag op: hoe dan wel? Het is een vraag die het begin mag zijn van zoeken en ontdekken. Het is een vraag die we telkens weer aan elkaar moeten stellen en die we samen moeten proberen te beantwoorden. Dat vergt een uiterst goede communicatie. Dat vergt een extra omzien naar elkaar.

De barmhartige Samaritaan.

En met het ‘omzien naar elkaar’ kom ik gelijk bij de gedachte dat in dit ‘omzien naar elkaar’ de opdracht schuil gaat die we vinden in de verhalen van het Evangelie. Hoe vaak hebben we niet die verhalen gelezen? Het verhaal van de barmhartige Samaritaan, de vele genezingsverhalen en de prachtige

redevoeringen die we kennen van Jezus van Nazareth en later van zijn leerlingen Petrus, Johannes en Paulus. Het zijn verhalen die onmiskenbaar een mens kunnen raken.

Hoe kunnen we met deze verhalen aan het werk gaan in een tijd dat we te maken krijgen met kerksluitingen? In een artikel van Stijn Fens in het dagblad Trouw van 28 december 2021 krijgen we een kijkje in de kerk van Limburg. ‘Het geloof is in Limburg niet langer vanzelfsprekend’ is de kop van het artikel. Ja zelfs in het oeroude katholieke gewest dat Limburg altijd was, is het allemaal niet meer vanzelfsprekend. Ook daar liegen de statistieken er niet om. Twee mensen in het pastoraat zijn aan het woord, een pastoor en een catecheet. Beiden met een eigen verhaal en een eigen visie. Maar wat zeggen de statistieken? Moeten we daar vanuit gaan? Beiden zeggen van niet, maar hebben wel een eigen gedachte van hoe dan wel.

“We moeten een servicekerk worden” zegt de een. Gemakkelijk, afwachten wanneer iemand je nodig heeft. De andere spreekt over een iets groter ideaal. “Ik zie de toekomst hoopvol in, want het is de Kerk van Christus.” Eerlijkheidshalve spreekt het laatste mij meer aan. Gewoon omdat je dan blijvend wordt uitgedaagd. En daar moeten we ons op voorbereiden!

Ik hoop dat wij als parochie blijven omzien naar elkaar. Niet alleen in luisteren, maar ook in een delen van geloof. Het kan niet vaak genoeg gezegd worden dat geloofscommunicatie uiterst belangrijk is, ondanks dat we elkaar vaak zo moeilijk verstaan. Geloofscommunicatie gaat over delen van geluk en verdriet; zoeken naar een troostrijk samenzijn. En dat helpt in een tijd van onzekerheid die we allemaal voelen in onze harten. In die hoedanigheid kan ik mij geheel vinden in de laatste zin van het genoemde artikel. “God zal altijd bij ons blijven. Op wat voor manier dan ook.”

Pastoor Harry Scheve

Hopelijk kunnen we in 2022 ook weer na een viering omzien naar elkaar.

Welkom Carin

We hoorden het in een kanselmededeling, we lazen het in de *ParochiePost* en op de website: Zijne Eminentie Willem Jacobus kardinaal Eijk heeft pastoraal werker Carin Timmerman per 1 januari 2022 benoemd als lid van het pastoraal team van onze parochie HH. Twaalf Apostelen.

In een gezongen vesperviering in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen werd zij gepresenteerd aan de parochianen. Nadat pastoor Harry Scheve iedereen - maar Carin in het bijzonder - welkom heette, las vicaris Hans Pauw de benoemingsbrief voor. Het officiële gedeelte bestond uit het afleggen van de eed van trouw: het publiekelijk uitspreken van de geloofsbelijdenis door Carin en het afleggen van de ambtseed, waarbij Carin haar rechterhand op het Evangelieboek legt. Zie de coverfoto van deze *Onderweg*.

Door alle beperkende maatregelen was deze viering alleen voor genodigden toegankelijk. Per geloofsgemeenschap konden drie parochianen aanwezig zijn. In haar slotwoord zei Carin dat ze veel parochianen hoopt te ontmoeten wanneer zij voorgaat in de geloofsgemeenschappen. Op deze pagina vindt u een fotoverslag van de vesperviering.

Toekomst van de kerkgebouwen

De parochie HH. Twaalf Apostelen op een kruispunt

De voortgang van het pastoraal en bestuurlijk beleidsplan 2019 – 2022 *Onderweg groeiend in geloof* en het bijbehorende werkplan evaluerend zijn we tot de conclusie gekomen dat tussentijds nieuwe stappen nodig zijn richting de toekomst. We zijn op een kruispunt aangekomen. De toekomst dwingt ons om een andere weg in te slaan, om een strategie te kiezen, waarin we het oude loslaten en op een nieuwe manier invulling gaan geven aan ons geloofsleven.

Al in mei 2018 hebben we tijdens de platformavond met vertegenwoordigers van alle geloofsgemeenschappen stilgestaan bij de vraag waar staan we en waar gaan we naar toe. In februari en maart 2020 is het bestuur bij alle geloofsgemeenschappen op bezoek gegaan om met de locatieraad en de pastoraatgroep in gesprek te gaan over de keuze waar we voor staan: ofwel het oude zo lang mogelijk voortzetten, of het oude loslaten en op een nieuwe manier invulling geven aan het geloofsleven. Hoe kun je, in de gegeven omstandigheden, op de plaats waar en in de tijd waarin je leeft, het best leerling van Jezus zijn? Waar kunnen we elkaar ontmoeten, inspireren en ons geloof samen vieren?

Om het katholieke geloof in onze regio te kunnen behouden, zijn veranderingen onontkoombaar geworden. Concreet betekent dit dat we naast onze inzet voor het verder uitbouwen van het Eucharistisch Centrum en de continuïteit van lokaal geloven in een periode van drie jaar negen van de huidige kerkgebouwen aan de eredienst gaan onttrekken.

Naar aanleiding van al deze gesprekken is het parochiebestuur en het breed parochieel team samen tot de conclusie gekomen dat veranderingen onontkoombaar zijn. Hoe pijnlijk die conclusie ook is. Deze conclusie is op 24 november 2021 gepresenteerd aan een afvaardiging van locatieraden en pastoraatgroepen.

Om zo snel en eenduidig mogelijk vrijwilligers, parochianen en andere betrokkenen hierover te informeren is er besloten om een persbericht naar alle locaties en de kranten te zenden. Aansluitend aan dit artikel plaatsen wij het persbericht van 24 november. Het zijn pijnlijke besluiten die ons allemaal raken. Pijnlijk en verdrietig niet alleen voor alle parochianen en vrijwilligers, maar ook voor ons als pastoraal team en parochiebestuur. Zeker nu het bericht, dat we negen van de huidige kerkgebouwen aan de eredienst gaan onttrekken, zo definitief wordt uitgesproken.

De komende drie jaar komt elke geloofsgemeenschap voor de vraag te

staan of zij, ook zonder eigen kerkgebouw, op 'eigen kracht' verder kan gaan en drager kan zijn van activiteiten, waarin ontmoeting, omzien naar elkaar, gelovige inspiratie en leefbaarheid centraal staan. Dit zoeken naar een nieuwe invulling van lokaal geloven zal in de praktijk gelijk opgaan met het zoeken naar een nieuwe passende herbestemming voor het kerkgebouw.

Dit proces willen we samen als pastoraal team, parochiebestuur, diakens en parochiemedewerkers, zorgvuldig voorbereiden met twee professionals die dit proces al op andere plekken hebben begeleid. We zullen per locatie een afspraak met de locatieraad en pastoraatgroep maken om te kijken wat de wensen en mogelijkheden ter plekke zijn. Gezien de huidige corona beperkingen weten we nog even niet wanneer we kunnen starten maar in de komende edities van "*Onderweg*" zullen wij u op de hoogte blijven houden van de verdere ontwikkelingen.

Pastoraal team en parochiebestuur

Persbericht

Parochie HH. Twaalf Apostelen ontwikkelt toekomstvisie kerkgebouwen

Oplopende onderhouds- en exploitatiekosten, gepaard aan een daling van het aantal vrijwilligers en afnemende kerkbetrokkenheid brengt het parochiebestuur ertoe om een ingrijpend besluit te nemen: van de dertien parochiekerken onder haar beheer zullen er in de nabije toekomst nog maar drie in gebruik blijven voor de eredienst. Dit voorgenomen besluit heeft het bestuur aangekondigd op 24 november tijdens een platformavond voor leden van locatieraden en pastoraatgroepen in de kerk van Keijenborg.

Voor de toekomst ligt de focus op de H. Johannes de Doper te Zutphen, waarbij de bouw van een nieuw parochiecentrum is voorzien, de H. Joseph te Lochem en de H. Johannes de Doper te Keijenborg. Dit zijn de kerkgebouwen van de drie grootste geloofsgemeenschappen en zij liggen verspreid in het grote gebied dat de parochie omvat. Met de overige locaties gaat het bestuur en pastoraal team op korte termijn nader in gesprek over de sluiting van de kerk, de mogelijkheden tot voortzetting van lokale activiteiten en de herbestemming van het kerkgebouw. "Daarbij proberen we maatwerk toe te passen", aldus vicaris Hans Pauw, tijdelijk parochieadministrator (waarnemend pastoor). "Sommige gemeenschappen zijn echt aan sluiting toe. Zij krijgen het organisatorisch maar moeilijk rond. Anderen hebben nog wel initiatief maar weinig respons. De grootste uitdaging is ook niet het sluiten van kerken maar het bundelen van krachten en het versterken van de gemeenschap, zowel lokaal als rond de kerken die openblijven." In Baak is het proces van kerksluiting al in een gevorderd stadium. In Brummen, de veertiende locatie van de parochie, is dit al afgerond.

De PCI mag niet afbrokkelen

In deze bijdrage wil ik graag twee aspecten van de PCI onder uw aandacht brengen. Allereerst noem ik de doelstelling van caritas. Deze is in één woord te vatten: armoedebestrijding. Het gaat daarbij niet alleen om financiële armoede en de schuldenproblematiek, maar ook om eenzaamheid en sociale armoede. Al deze vormen hebben een eigen oorzaak en een specifieke aanpak nodig. We lezen er dagelijks over in kranten en de media weten het onderwerp regelmatig voor het voetlicht te brengen. Toch heb ik de indruk dat in de huidige tijd de meesten onder ons zich niet bezighouden met armoedebestrijding.

We zien dat veel mensen de weg naar betaald werk hebben kunnen vinden en dat het aantal werklozen lager is dan de vraag naar arbeidskrachten. Cijfermatig mag dit kloppen, toch bevinden veel mensen/gezinnen zich allerminst in een rooskleurige financiële situatie. Als we alleen al denken aan de inflatie (het leven wordt gewoon duurder) en de sterk gestegen kosten voor gas en elektra, dan zullen in veel gezinnen de maandinkomsten te laag zijn om de uitgaven te betalen. De door de overheid toegezegde korting op de gas- en elektrarekening is niet voldoende om de stijgende kosten volledig te dekken. Mensen moeten dan vaak een keuze maken tussen bezuinigen op niet noodzakelijke kosten voor het eerste levensonderhoud of het opbouwen van schulden. Het is natuurlijk gemakkelijk op bestelling en afbetaling kleding te kopen of een stuk gegane wasmachine of TV te vervangen door een nieuwe, maar vaak is dit het begin van veel ellende. Daar waar mensen/gezinnen met dit fenomeen geconfronteerd worden, wil de PCI graag helpen. Vaak wordt gedacht dat er weer betere tijden aanbreken, maar dat kun je ook struisvogelpolitiek noemen. Mensen die aan de onderkant van een financiële grens zitten hebben geen ruimte om schulden af te lossen en rente op leningen te betalen.

Als PCI hebben we de middelen om mensen/gezinnen te helpen; de leden van onze werkgroep staan voor u klaar en helpen graag. Het zou mooi zijn als

we niet alleen als PCI, maar ook binnen de geloofsgemeenschappen onderling aandacht hebben voor elkaar, vooral voor mensen in de eigen omgeving. Als het goed is, ken je je burens en de mensen in de straat wel een beetje en weet je waar een extraatje wenselijk kan zijn. Help dan en ga het gesprek aan om die mensen in contact te brengen met de caritasinstelling of andere hulpverlenende organisaties. Als u niet weet op welke manier u dit kunt aanpakken, stuur ons een mailtje. We kunnen dan contact opnemen met de betreffende mensen/gezinnen. Ik zou u ook willen uitnodigen om ideeën aan te reiken in het kader van onze hulpverlening.

Ik kom nu bij het tweede aspect waarvoor ik uw aandacht vraag. De PCI mag niet afbrokkelen door gebrek aan menskracht. We zijn een organisatie die zo dicht mogelijk bij de lokale situatie werkzaam wil zijn. Binnen onze parochie hebben we op elke locatie nog een werkgroep PCI/ Caritas. Maar het aantal leden van deze

werkgroepen daalt door overlijden of doordat mensen na vele actieve jaren het stokje graag overdragen. De 'voelsprietten' van onze organisatie dreigen hiermee te verdwijnen. Zeker nu kerken als gebedshuis en plaats van samenkomst de komende jaren gaan sluiten, zal het moeilijker worden actief in de samenleving aanwezig te zijn. De armoede zal door de sluiting van kerkgebouwen niet verminderen, ergo de PCI moet op lokaal niveau blijven bestaan! Dat geldt misschien wel meer dan ooit.

Net als de parochiebestuurders (op basis van het reglement van het bisdom) regelmatig vervangen dienen te worden, geldt dat ook voor de bestuursleden van de PCI. In het vorige nummer van *Onderweg* heb ik aangegeven dat mijn functie dit jaar vrijvalt. We hebben in die vacature kunnen voorzien, maar er komt dit jaar nog iemand aan het einde van de benoemingstermijn. Ook per 1 januari 2023 ontstaat er opnieuw een vacature. Om te voorkomen dat het bestuur uitsluitend gaat bestaan uit mensen die uit de Zutphense geloofsgemeenschap komen, doe ik een specifiek beroep op parochianen uit de andere geloofsgemeenschappen om zich bij ons/ mij te melden. We staan open voor een gesprek.

Theo Venneman,
voorzitter PCI parochie
HH. Twaalf Apostelen

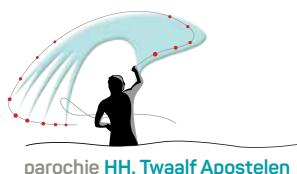

Rectificatie

In het vorige nummer van *Onderweg* zijn in het overzicht van inkomsten en uitgaven op pagina 11 helaas verkeerde cijfers vermeld. Het juiste overzicht moet zijn:

Overzicht van ontvangsten en uitgaven

(Alle bedragen zijn in duizenden euro's.)	2020 (werkelijk)	2022 (begroot)
Inkomsten		
Kerkbijdragen (Actie Kerkbalans)	326	311
Overige bijdragen	108	106
Totale ontvangsten parochianen	434	417
Opbrengsten bezittingen/beleggingen	359	342
Opbrengsten begraafplaatsen	167	108
Totaal inkomsten	960	867
Uitgaven		
Personeelskosten	417	269
Kosten onroerende zaken	278	387
Kosten erediensten	46	53
Kosten pastoraat	53	59
Bijdragen aan derden	97	90
Beheerskosten	111	115
Kosten begraafplaatsen	46	42
Totaal uitgaven	1048	1015
Inkomsten minus uitgaven	-/- 88	-/- 148

parochie HH. Twaalf Apostelen

Martha Bremer: 'Mijn geloof komt voort uit verwondering'

Martha Bremer is al meer dan 20 jaar koster in Drempt. Reden genoeg voor een interview dus. Het is maandag 6 december, met Sinterklaas, als ik bij haar het erf op fiets aan de Hoefkensestraat in het buitengebied van Drempt. Martha ziet me al vanuit de woonkamer, we zwaaien, en Indah, de Duitse Staande Draadhaar, komt me via de achterdeur blaffend tegemoet! 'Zij doet niks hoor,' zegt Martha als ze de zijdeur opent. 'Ze is alleen altijd wat overenthousiast.'

We nemen plaats aan de keukentafel, Martha zet koffie en vindt het toch beter dat de speelse Indah even in de bench gaat. 'Ik vind het wel spannend zo'n interview,' zegt Martha. 'Spannend?' lach ik, 'we gaan gewoon praten dan komt er vanzelf een verhaal.' Martha vertelt dat ze in Vorden geboren is. 'Veel kerken gaan sluiten binnen onze parochie, wie had dat in mijn jeugd gedacht? Als kind heb ik namelijk nog het echte Rijke Roomse Leven meegemaakt. De jaarlijkse sacramentsprocessie in de tuin van de pastorie van Kranenburg bijvoorbeeld, we waren allemaal in het wit gekleed....'

Martha schenkt koffie in en trakteert me op een krentenbol. 'Nadat ik de huishoudschool had gedaan heb de opleiding voor gezinsverzorgster in Brummen gevolgd. Het was een particuliere opleiding, die uitging van de Franciscanen. Het was een heel fijne interne opleiding van een half jaar. Toen ik de opleiding had afgerond ben ik in Ulft en omstreken begonnen als gezinsverzorgster. In die tijd, ik heb het over de jaren 60, lagen de mensen in het algemeen veel langer in het ziekenhuis dan nu en waren de gezinnen ook groter. In een gezin waarin de vrouw tijdelijk wegviel kon je dan een hele tijd

werken. Maar ook in gezinnen waarin de moeder was overleden werd je voor een langere tijd ingezet. Ik woonde in die tijd dus ook in Ulft, maar in de weekenden fietste ik altijd terug naar Vorden.' 'Zo dan!' zeg ik, 'je fietste dus bijna de hele Achterhoek door, dat is wel 30 kilometer!' 'Ja, maar dat deed ik met plezier hoor,' lacht Martha. 'In de weekenden ging ik met vriendinnen dansen. In Keijenborg had je toen nog zaal Hoksbergen, daar heb ik mijn man Henk leren kennen. Op mijn 23ste ben ik met Henk getrouwd en zijn we hier in Drempt gaan wonen. Henk en ik kregen 4 kinderen, twee jongens en twee meisjes, en inmiddels heb ik ook 6 kleinkinderen. Mijn oudste dochter woont met haar man en vier kinderen in Canada, die zie ik dus niet zo vaak, maar ik ben er wel verschillende keren naartoe geweest. Het was elke keer mooi om er te zijn en het heeft tevens mijn wereldbeeld vergroot.'

'En ben je hier altijd al betrokken geweest in het kerkelijk werk?' 'Nou nee, Henk en ik gingen wel altijd naar de kerk. Niet lang nadat Henk overleed eind jaren '90 heb ik deelgenomen aan de pastorale school, een opleiding voor kerkelijke vrijwilligers: lekenvoorgangers, mensen die de Eerste Heilige Communie voorbereiden, dat soort zaken. Ik denk ook wel dat die opleiding een invulling was van de leegte die het overlijden van Henk met zich meebracht. Toen men in Drempt in 2000 een koster nodig had wist ik dat dat nou echt iets voor mij was! Ik ben namelijk toch meer een praktisch mens dan een voorganger of bestuurder. Ik ben met veel plezier koster. Daar hoort bijvoorbeeld ook bij dat ik de kerk schoonmaak en koffiezet voor de kerkhofmedewerkers. De technische klussen zijn voor Ben Helmink en Herman Snelder. Ik zit trouwens ook in de diaconie. Ik bezoek zo'n 3 keer per jaar 10 adressen van tachtigplussers, die vaak alleenstaand zijn. Met Kerstmis en Pasen krijgen die mensen een attentie. En ik kan zeggen dat het mes daarbij van twee kanten snijdt: je bouwt een band op met die mensen, en die band is mij ook dierbaar.'

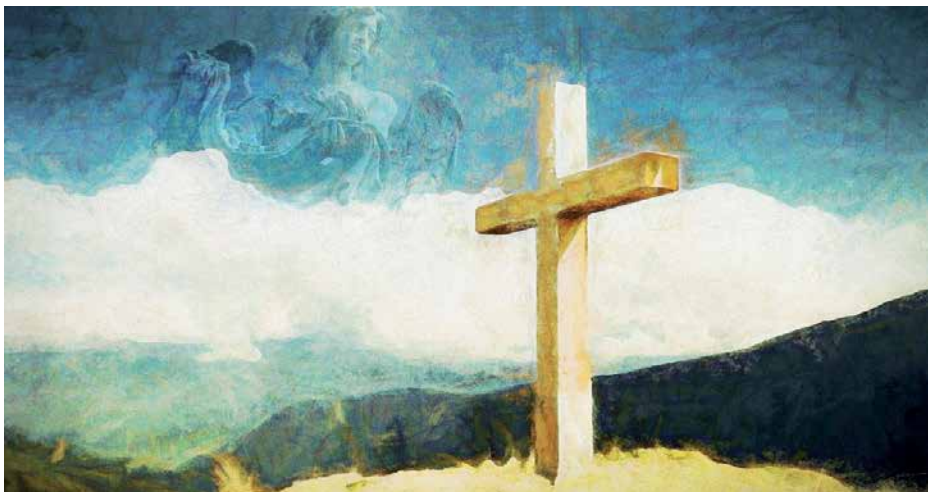
'Om even op de actualiteit in te haken: hoe kijk je tegen de kerksluitingen in onze parochie aan?' vraag ik. 'Het is onvermijdelijk,' zegt Martha. 'In Drempt wisten we trouwens al een hele tijd dat onze kerk aan de eredienst zou worden onttrokken. Dat is ons al duidelijk gemaakt toen we nog behoorden tot de parochie Levend Water. Ik hoop wel dat we in onze kerk door kunnen gaan met gebedsvieringen, zang en lezingen. Er zitten toch altijd nog 30 tot 40 mensen in de kerk op zondag en bij een eucharistieviering wel 50.'

Ondertussen komt Martha's zoon Henrie ook even aan tafel zitten. Ook hij praat mee over de kerk. Ik vraag Martha wat de kerk en het geloof voor haar betekenen. 'De kerk is een stabiele factor. En mijn geloof komt voort uit verwondering. Eigenlijk is het geloof een bevestiging van verwondering. Het geloof is natuurlijk een mysterie. Je hoeft het allemaal niet precies te snappen. Als kind, ik was een meisje van 7, heb ik tbc gehad. Daarvoor heb ik een tijd in een sanatorium in Ugchelen bij Apeldoorn gelegen. Dat sanatorium stond in een bos en in dat bos stroomden sprengen met heel helder water. Ik ging daar vaak kijken, en zag er prachtige viooltjes en kikkers. Zo mooi! Maar ook in de Vordense zandweg zag ik de schoonheid van de natuur. Prachtige vliegenzwammen en meikevers! De natuur verwijst naar het mysterie van God. De hele schepping, de kennis van de mens over de wereld, maar ook de ongekende technische uitvindingen, dat alles verwondert mij enorm.' Martha vertelt zijdelings ook over haar Mariadevotie. 'Ik zit ook in de rozenkransgroep en ben in Fatima, Lourdes en Banneux geweest. Drie belangrijke Mariabedeplaatsen. In Fatima en Lourdes waren er 's avonds lichtprocessies. Dat was zo mooi! En dan lees ik ook alles over de achtergrond van die Mariaverschijningen, want daar wil ik dan ook alles van weten. En wat de kerk betreft: voor mij is het geen last maar een lust om ernaar toe te gaan. De inspiratie die je in de viering opdoet, het koffiedrinken na afloop. Het is eigenlijk ook gewoon een vriendenclub. Ik hoop echt dat ik mijn 25-jarig kosterchap nog ga meemaken! Het moge duidelijk zijn: Martha is met hart en ziel verbonden aan de kerk, een gepassioneerd gelovige!

Hans Limbeek

Veertig dagen op weg naar Pasen

Bezinnend onderweg naar Pasen

Wij dromen ervan dat de komende veertigdagentijd een zoektocht zal worden naar een nieuwe adem. Dat we inspiratie mogen vinden in onze Bijbelse geloofstraditie, in onze tocht naar Pasen.

Vastend zoals vroeger, of bezinnend, bewust op weg gaan naar Pasen. Even stilvallen om een beeld, een woord, een gedachte op je in te laten werken kan je

helpen je eigen innerlijk te verrijken, je zoektocht in geloof te verdiepen. Het kan je ook rust geven, je inspireren om je leven meer kleur te geven.

Bezinningsmail

In een oecumenisch initiatief tijdens de periode van 2 februari tot en met 18 april, willen Eveline Struijk en Marga Engelage, via de mail elke dag een gedachte, beeld, lied of inspirerende tekst aanreiken.

Bent u geïnteresseerd?

Stuur dan een e-mail, met vermelding van uw naam en woonplaats naar communicatie@12apostelen.nl. Na aanmelding ontvangt u elke dag een bezinningsmail in uw postvak.

Wie het afgelopen jaar ook de bezinningsmails in de Adventstijd heeft gekregen, hoeft zich niet opnieuw aan te melden. Vóór 2 maart krijgt u dan vanzelf weer bericht van ons.

Heeft u geen computer / e-mailadres, maar wilt u wel deze bezinnende teksten ontvangen, dan kunt u misschien uw zoon, dochter of vriend(in) vragen de e-mail te ontvangen en voor u uit te printen. Wilt u bij aanmelding dan zowel uw eigen naam en woonplaats doorgeven, als ook het e-mailadres waarnaar we de mail zullen sturen? Wij zien uit naar uw aanmeldingen!

Een hartelijke en inspirerende groet van Eveline Struijk, predikant van de protestantse gemeente Eibergen-Rekken Marga Engelage, emeritus pastoraal werker van de parochie HH. Twaalf Apostelen

Stephan Sanders: Godschaamte

In een tijd dat de Katholieke Kerk in het Westen en dus ook in onze streek in een zware crisis terecht is gekomen door een ongekende en nog steeds aanhoudende kerkverlating, doen zich in de literaire wereld opmerkelijke zaken voor. Er lijkt onder verschillende schrijvers sprake te zijn van een hernieuwde belangstelling voor het geloof. In een nog niet zo ver verleden hadden we auteurs als Anton van Duinkerken, Godfried Bomans, Anton Coolen en Gerard Reve die over hun (katholieke) geloof schreven. Met de dood van Reve leek echter de laatste katholieke schrijver te zijn heengegaan, maar sinds enige tijd is er een nieuwe lichting: eerst waren er Willem Jan Otten en zijn vrouw Vonne van der Meer, maar sinds enige tijd schrijven ook de Vlaamse Kristien Hemmerechts, Esther Gerritsen en Stephan Sanders weer over hun geloof. Van die laatste heb ik onlangs het boek *Godschaamte* gelezen. Sanders vertelt daarin hoe hij op latere

leeftijd weer terugkeert naar de kerk van zijn jeugd. Zijn verslag daarvan kan men omschrijven als een mengeling van een autobiografie en een overdenking van het geloof.

Stephan Sanders wordt in 1961 geboren en ter adoptie afgestaan. Zijn biologische vader is een Zuid-Afrikaanse man, die met de noorderzon vertrok, zijn biologische moeder wil niks meer met hem te maken hebben. Zijn adoptieouders komen uit het Twentse Deurningen en zijn progressieve katholieken. Stephan gaat tot zijn dertiende trouw mee naar de kerk, maar dan haakt hij af. Op zijn achttiende vertrekt hij naar Amsterdam waar hij filosofie en politieke wetenschappen studeert. Na zijn studie werkt hij voor verschillende kranten en tijdschriften. Hij schrijft columns, opiniestukken en essay- en verhalenbundels. Het geloof en zeker de kerk zijn nu echt heel ver weg voor hem; in het links-liberale milieu waarin hij vertoeft is godsdienst

allang een gepasseerd station. Maar als zijn adoptie moeder een aantal jaar geleden overlijdt merkt hij een nieuw Godsverlangen in zichzelf. Voor het dagblad *Trouw* doet hij verslag van zijn terugkeer naar de kerk. Hij bezoekt de Amsterdamse Nicolaaskerk. Aanvankelijk is het nog een experiment en noemt hij het nog 'proefgeloven', maar al snel wordt het serieus en is hij vol overtuiging terug in de kerk. Zijn terugkeer naar de kerk gaat gepaard met schaamte: we mogen dan denken dat we in een tijd leven waarin alle taboes zijn geslecht, maar nieuwe taboes steken de kop op, een ervan is religiositeit, vandaar de naam van zijn boek: *Godschaamte*.

Godschaamte is een bundeling van zijn columns in *Trouw* aangevuld met andere verhalen over het terugkeerproces dat hij doormaakte. Een mooi en interessant boek!

Hans Limbeek

Colofon

Redactie

Joost van Duin   Hans Limbeek
Magda van Ommen   Gerrit te Vaarwerk
Huib Winkeler

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

De parochie heeft een ANBI status.
Bankrek.nr.: NL97RABO0155113046
Ook voor uw bijdrage aan
Onderweg o.v.v. uw locatie.
Internet: www.12apostelen.nl
E-mail: redactie@12apostelen.nl
Vormgeving: Repro Design, Deventer

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor

J.G.M. Pauw, administrator

**Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-
Giesen**, secretaris

C.H.J. (Kees) Koersvelt,
penningmeester

H.G.J. (Herman) Heuver,
portefeuille gebouwen en
begraafplaatsen

H.J.B. (Huib) Winkeler,
portefeuille personeels- en
vrijwilligersbeleid en portefeuille
communicatie

Vertrouwenspersoon

Gerry Spekkink kan door
medewerkers en vrijwilligers
vertrouwelijk worden geraadpleegd
bij ongewenste omgangsvormen
binnen de parochie.

tel.: 06 47153610

e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal Team

J.G.M. (Harry) Scheve, pastoor,
Kerkstraat 9, 7256 AR Keijsburg
e-mail: h.scheve@12apostelen.nl
tel.: 06 53214017

C.E.J.M. (Carin) Timmerman,
pastoraal werker
p/a Van Heemstrastraat 4; 7204 GJ Zutphen
e-mail: c.timmerman@12apostelen.nl
tel.: 06 25091377

Assistentie Pastoraal Team

Diaken A.J.M. (Anton) Bos
tel.: 06 44902208
e-mail: a.bos@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen
Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:
dinsdag 18.30-19.30 uur, tel.: 0545 272320
e-mail: g.oudegroen@12apostelen.nl

L.M.J.F. (Laura) van de Kam
parochiemedewerker, tel.: 06 39639364
e-mail: l.vandekam@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk
parochiemedewerker, tel.: 06 47153610
e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Secretariaat Parochie

**Mieke Degen, Petra Hulman
en Magda van Ommen**
Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;
tel.: 0575 711310;
dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur
e-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen
De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen
kunt u vinden op de betreffende locatiepagina's
vanaf blz. 22.

Aandacht voor

Levenslessen uit Bijbelverhalen

In de vastentijd zijn er drie bezinnende bijeenkomsten rond het boek 'Ode aan de Verliezer' van Alain Verheij. Op de eerste bijeenkomst, woensdagavond 9 maart, geeft de auteur Alain Verheij een lezing en is er de mogelijkheid om hem vragen te stellen.

Op de avonden van 16 maart en 23 maart gaan we met elkaar in gesprek aan de hand van verhalen uit het boek om zo verbinding te zoeken met de tijd waarin we leven. Kan de Bijbel in de 21ste eeuw nog relevante lessen bieden aan weldenkende mensen? Wat is de link tussen eeuwenoude tradities en de berichten die je tegenwoordig in de media tegenkomt?

Alain Verheij (1989) is schrijver, journalist en zelfbenoemd 'Theoloog des Twitterlands'. Hij studeerde theologie en Bijbelwetenschappen en is gespecialiseerd in de Hebreeuwse Bijbel en de Ugaritische taal (een Semitische taal die verwant is aan het Arabisch, Aramees en Hebreeuws). Op dit moment doet hij promotieonderzoek naar dat laatste onderwerp aan de Universiteit van Leiden. Zijn succesvolle debuut 'God en Ik' werd genomineerd voor de Socratesbeker en gekroond tot het beste theologische boek van het jaar 2018.

Op de bijeenkomsten komen vragen aan bod als: Wat kunnen Bijbelverhalen je leren om goed te leven? Hoe moet ik leven? Hoe houd ik hoop? Waar vind ik vrijheid? Het zijn vragen van nu, maar ze zijn niet nieuw. Alain Verheij: "De Bijbel staat vol met zulke levensvragen. Die verhalen sporen ons aan oog te hebben voor het kwetsbare in de wereld, in anderen en in jezelf. Het boek 'Ode aan de verliezer' zal de leidraad van de drie avonden zijn. Heb je belangstelling? Stuur een e-mail naar wmatti@live.nl of bel 06 - 308 587 81.

Wil Matti en Margriet te Morsche

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen, 0575-527080,
info@stjan-emmanuel.com
Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.
Rekeningnr.: NL76INGB0000887463
t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel
Redactie: sepellemans@hotmail.com

Pastoraatgroep Marcel Wermers, voorzitter, 0640596344;
Marjet Lueks, secretaris; Marijke Wermers

PCI: email: caritaszutphen@gmail.com

Aanmelden voor de eucharistieviering

Per mail:

reserveringsintjan@outlook.com
Vóór vrijdagmiddag 16.00 uur stuurt u een mail met daarin uw naam en telefoonnummer. U kunt daarin aangeven hoeveel plaatsen u wilt reserveren voor de eerstvolgende zondag. Let op: u kunt alleen voor meerdere mensen reserveren waarmee u één huishouden vormt. Indien er meer mensen zich hebben opgegeven dan kan worden toegelaten, krijgt u bericht dat het vol is en dat we u voor de volgende viering op de lijst kunnen zetten.

Per telefoon: 0575 – 52 70 80

Vrijdagmiddag tussen 16.00 en 18.00 uur kunt u bellen met het secretariaat. U krijgt dan iemand aan de lijn die uw aanvraag noteert en u meteen vertelt of deze gehonoreerd kan worden.

Gedenken en groen

In mijn laatste bijdrage aan de *Onderweg* ging het over het gedenken en herdenken op onze mooie begraafplaats met Allerzielen. De begraafplaats was zeer sfeervol verlicht en vooral de aandacht voor het levenloos en te jong gestorven kind is voor veel mensen telkens weer een bijzonder moment. Hoeveel leed bestaat er nog steeds rondom dit thema? Gelukkig hebben we toch nog een moment van overweging kunnen doen en was de begraafplaats druk bezocht. Ook is onze begraafplaats elk jaar hofleverancier van de vrijwilligers die de kerststal opbouwen en van het groen dat elk jaar rond de kerststal gebruikt wordt. Dit jaar hadden wij een nieuwe opzet voor de kerststal bedacht. In de aanloop naar kerst wordt voor elke zondag van de advent de kerststal een beetje meer aangekleed. Telkens plaatsen wij wat groen en beelden totdat de stal met kerst

helemaal in vol ornaat staat te schitteren in de verschillende diensten.

Na de kerst volgt er dan weer een periode van relatieve rust wat werkzaamheden op de begraafplaats betreft. Opruimen, wat repareren en plannen maken voor nieuwe beplanting. Zo blijft er in elke periode voor de vrijwilligers van alles te doen.
Joop Jansen

Heilig Vormsel, opgave nu mogelijk

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. De parochiële werkgroep Vormselvoorbereiding is gestart met de voorbereidingen. Kinderen uit groep 7 en groep 8 van de basisschool, die in 2022 het Heilig Vormsel willen ontvangen, worden hierbij uitgenodigd om zich op te geven. Het is op moment van schrijven nog niet duidelijk of de Vormselviering in het voorjaar of in het najaar gehouden wordt. Daarover volgt nog nader bericht. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Gebedsintenties

20/3: Rien Legebeke

Gedoopt

5/12: **Zora Milosavljevic**

19/12: **Finn Lenny Brend van Hul**,
zoon van Valerie Helena Renata van Hul

Overleden

29/10: **Wilhelm Hongerkamp**, 84 jaar

09/11: **Maria Jozefina Kraft-Vos**,
100 jaar

10/11: **Maria Hendrika Meuris-Blom**,
91 jaar

27/12: **Jantje Krab**, 66 jaar

Effataviering

In verband met corona gaan de Effatavieringen momenteel niet door. Indien het houden van de Effataviering weer mogelijk is voor het verschijnen van de volgende *Onderweg*, zullen wij dit kenbaar maken via de pagina van Zutphen op de website van de HH. Twaalf Apostelen.

Middagpauzediensten

iedere donderdag, 12.00uur-12.30 uur
(Luthersekerk, Beukerstraat 10 in Zutphen)

De middagpauzediensten zijn tot nader order geannuleerd in verband met corona. Indien de diensten naar aanleiding van de volgende persconferentie alsnog doorgaan, zullen we dit vermelden op de website.

Inleverdatum kopij

Inleverdatum kopij eerstvolgende
Onderweg: 18 februari 2022

H. Andreas - Brummen

Andreashuis

Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen, tel. 0575-561403
 rkandreasparochie1900@kpnmail.nl
 Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur
 Rekeningnr.: NL40RABO0311000541
 Redactie: liaschafer@hetnet.nl

Locatieraad

Sjoerd van Geffen, secretaris, 566533
 Laurens Mul, penningmeester, 775404
 Johan Waanders, gebouwen, 562615
 Mariet Winckels, algemeen lid, 562833

PCI: email: brummen@pci12apostelen.nl

Andreashuis

U bent weer van harte welkom bij de vieringen en ontmoetingen op woensdagmorgen vanaf 9.30 uur in ons Andreashuis. Het is niet verplicht om een coronatoegangsbewijs te tonen. Wel graag bij binnenkomst en tijdens het lopen in de zaal een mondkapje dragen en op 1,5 meter afstand blijven. Twee keer per maand is er een viering en op de woensdagochtenden dat er geen viering is, laten we aan het koffie drinken een gebed en de lezingen van die dag voorafgaan. Ook is het secretariaat weer elke woensdag van 9.00 tot 12.00 uur. Telefonisch bereikbaar en altijd via de mail: rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Aanmeldingsprocedure eucharistie St. Jan Zutphen

In verband met de opnieuw ingestelde maatregelen door het bisdom kunnen er minder kerkgangers worden toegelaten in de kerk. Wilt u een eucharistieviering bijwonen dan moet u zich daarvoor aanmelden en een plek reserveren. Voorwaarde daarbij is dat u geen (verkoudheids)-klachten heeft, in de kerk de aanwijzingen opvolgt en de 1,5 meter afstand in acht neemt.

Aanmelden per mail

Vóór vrijdagmiddag 16.00 uur stuurt u een mail met daarin uw naam en telefoonnummer. U kunt daarin aangeven hoeveel plaatsen u wilt reserveren voor de eerstvolgende zondag. Let op: u kunt alleen voor meerdere mensen reserveren waarmee u één huishouden vormt. Indien er meer mensen zich hebben opgegeven dan kan worden toegelaten krijgt u bericht dat het vol is. Mailadres: reserveringsintjan@outlook.com

Aanmelden per telefoon

Vrijdagmiddag tussen 16.00 en 18.00 uur kunt u bellen op nummer: 0575-52 70 80. U krijgt dan iemand aan de lijn die uw

aanvraag noteert en u meteen vertelt of deze gehonoreerd kan worden.

Vieringen

Woensdag 26 januari:

Woensdagmorgen samenkomst
 9.30 uur: Gebed en lezingen
 Lezingen: 2 Sam. 7, 4 – 17; Marc. 4, 1 – 20

Woensdag 2 februari:

Woensdagmorgenviering
 9.30 uur: Woord- en communieviering
 Voorganger: Diaken Bos
 Lezingen: Mal. 3, 1–4; Hebr. 2, 14–18;
 Luc. 2, 22 - 32

Zie voor de (weekend)vieringen pagina 12 & 13

Gebedsintenties

19-01: Thea Willemsens, Ria Groeneveld-Reesink, Lukas Janmaat, Jan Uiterweerd, Henk Peters.

02-02: Willemien Willemsen, Jan Uiterweerd, Ria Groeneveld-Reesink, Lukas Janmaat, Amira Mansour-Adamo, Thea Willemsens.

Agenda

11 januari 2022: overleg Andreascommissie.

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Andreashuis zo lang mogelijk open

De locatieraad besloot dit keer het Andreashuis zo lang mogelijk open te

houden. Het coronavirus maakt dat we voorzichtig moeten zijn. Overheid en bisschoppen kondigen moeilijke maatregelen af om de gezondheidszorg overeind te houden en ieders gezondheid zo goed mogelijk te garanderen. Veel geplande activiteiten in onze parochie zijn daar 'slachtoffer' van. Kerkelijke samenkomsten na 17.00 uur mogen bijvoorbeeld niet doorgaan en veel kerstactiviteiten staan op de tocht of gaan in digitale vorm door. Het zijn geen tijden om vrolijk van te worden. In deze tijden is onderling contact van groot belang. Daarom zijn we blij dat het Andreashuis vooralsnog iedere woensdag een groep gelovigen mag ontvangen, uiteraard met inachtneming van maatregelen als goed ventileren en afstand houden. We gaan er van uit dat als u zich niet lekker voelt, u die woensdag even over slaat om te helpen het virus een halt toe te roepen.

Raadslid af

Eind 2021 loopt mijn tweede termijn als lid van de locatieraad af. Het is daarom tijd om afscheid te nemen van de locatieraad. De acht jaren dat ik de locatieraad mocht versterken waren veelbewogen. Er was het proces van kerksluiting en het verzet daartegen. Er was het gevecht om een eigen plek voor de geloofsgemeenschap in Brummen. Er was de overgang van Levend Water naar HH. Twaalf Apostelen. De zoektocht naar hoe we de samenkomsten en vieringen kunnen inrichten binnen de gegeven kaders. En er was corona, dat het samenkomen lang onmogelijk maakte en waar een passend antwoord op gevonden moest worden. Op persoonlijk vlak moest ik mijn scheiding verwerken.

Nu is de tijd gekomen om afstand te nemen en anderen de ruimte en het vertrouwen te laten om de geloofsgemeenschap verder te brengen. Ik ben dankbaar voor het vertrouwen van de Brummense geloofsgemeenschap en het parochiebestuur. De samenwerking met de andere locatieraadsleden en de vele vrijwilligers in Brummen heb ik zeer gewaardeerd. Dat geldt ook voor de verdere samenwerking binnen de parochie en in de Brummense oecumene. Het lidmaatschap van de locatieraad heb ik daarom met genoegen ingevuld. Ik hoop dat ik het goed deed. Daar mogen anderen over oordelen. Ik weet dat ik het met liefde deed.

Dat ik terugtreed uit de locatieraad betekent niet dat ik weg ben uit onze geloofsgemeenschap. Graag tot ziens in 2022, met Gods zegen.
Sjoerd van Geffen

DAG	ZUTPHEN	BRUMMEN	JOPPE	LOCHEM	VORDEN	BORCULO	RUURLO
za 29/01		Vieringen in Andreashuis					
zo 30/01 4e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie E. Wassink	wo 2 feb. 9.30 uur WCV A. Bos	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	10.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur samenkomst parochiezaal	geen viering	geen viering
za 05/02						19.00 uur WCV werkgroep	
zo 06/02 5e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	wo 9 feb. 9.30u. Samenkomst werkgroep	10.00 uur woord&gebed werkgroep	10.00 uur Familieviering werkgroep	9.30 uur Eucharistie J. Baneke		10.00 uur WCV T. ten Bruin
za 12/02							
zo 13/02 6e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie J. Baneke	wo 16 feb. 9.30 uur WCV C.Timmerman	10.00 uur Familieviering werkgroep	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	geen viering	geen viering	10.00 uur WCV werkgroep
za 19/02	17.00 uur Effata viering		19.00 uur Eucharistie J. Baneke			19.00 uur Eucharistie H. Scheve	
zo 20/02 7e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie H. Scheve A. Bos	wo 23 feb. 9.30u. Samenkomst werkgroep		10.00 uur WCV C. Timmerman	10.00 uur Schoolviering werkgroep		10.00 uur WCV werkgroep
za 26/02							
zo 27/02 8e zondag door het jaar	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt		10.00 uur Eucharistie H. Scheve	10.00 uur WCV werkgroep	Parochiezaal Samenkomst werkgroep	geen viering	geen viering
wo 02/03 Aswoensdag	19,00 uur Euch. H. Scheve T. ten Bruin	9.30 uur Eucharistie H. Scheve diakens	19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt				19.00 uur Eucharistie J. Baneke
za 05/03						19.00 uur WCV C. Timmerman	
In alle geloofsgemeenschappen aandacht voor de Vastenactie							
zo 06/03 1e zondag 40dagentijd	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	wo 9 mrt. 9.30u. Samenkomst werkgroep	10.00 uur WCV G. Spekkink	10.00 uur Familieviering MOV werkgroep	9.30 uur WCV C. Timmerman		10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt
za 12/03							
zo 13/03 2e zondag 40dagentijd	10.00 uur Eucharistie J. Baneke	wo 16 mrt. 9.30u. Woord&Gebed werkgroep	10.00 uur WCV C. Timmerman	10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	geen viering	geen viering	10.00 uur WCV werkgroep
za 19/03 H. Jozef	9.30 uur Euch. H. Scheve 17.00 uur Effata Viering		19.00 uur Eucharistie F. Zandbelt				
zo 20/03 3e zondag 40dagentijd	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	wo 23 mrt. 9.30 uur Eucharistie H. Scheve		10.00 uur WCV werkgroep	9.30 uur Eucharistie E. Wassink	10.00 uur Eucharisite J. Baneke	10.00 uur WCV werkgroep

LEGENDA:

Euch.: Eucharistieviering

WD:

Woorddienst

EHC:

Eerste H. Communieviering

WCV: Woord- en Communieviering

Oec.viering:

Oecumenische viering

HENGELO	KEIJENBORG	BAAK	DREMPT	OLBURGEN	STEENDEREN	VIERAKKER	DAG
				19.00 uur Eucharistie J. Baneke		17.00 uur WCV werkgroep	za 29/01
9.30 uur Eucharistie H. Scheve	geen viering		geen viering		geen viering		zo 30/01 4e zondag door het jaar
				vr 4 feb. 15.00 uur Eucharistie		17.00 uur Eucharistie H. Scheve	za 05/02
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV C. Timmerman		10.00 uur WCV L. van de Kam	geen viering	9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt		zo 06/02 5e zondag door het jaar
						17.00 uur WCV werkgroep	za 12/02
geen viering	10.00 uur Eucharistie H. Scheve	di 15 feb. 19.00 uur WCV A. Bos	geen viering	9.30 uur WCV T. ten Bruin	geen viering		zo 13/02 6e zondag door het jaar
					19.00 uur WCV A. Bos		za 19/02
9.30 uur Eucharistie F. Zandbelt	10.00 uur WCV werkgroep		10.00 uur Eucharistie J. Baneke	geen viering		10.00 uur WCV W. Matti	zo 20/02 7e zondag door het jaar
						17.00 uur WCV werkgroep	za 26/02
geen viering	10.00 uur Eucharistie J. Baneke		geen viering	9.30 uur Woorddienst werkgroep	geen viering		zo 27/02 8e zondag door het jaar
19.00 uur Woorddienst A. Bos					19.00 uur Woorddienst G. Oude Groen		wo 02/03 Aswoensdag
				vr 4 mrt. 15.00 uur Eucharistie		17.00 uur WCV G. Spekkink	za 05/03
In alle geloofsgemeenschappen aandacht voor de Vastenactie							
9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur WCV MOV werkgroep		10.00 uur WCV T. ten Bruin	geen viering	9.30 uur Eucharistie J. Baneke		zo 06/03 1e zondag 40dagentijd
				19.00 uur WCV G. Oude Groen		17.00 uur WCV werkgroep	za 12/03
geen viering	10.00 uur Euch. H. Scheve G. Oude Groen	di 15 mrt. 19.00 uur WCV C. Timmerman	geen viering		geen viering		zo 13/03 2e zondag 40dagentijd
							za 19/03 H. Jozef
9.30 uur WCV T. ten Bruin	10.00 uur WCV werkgroep		10.00 uur Eucharistie F. Zandbelt	9.30 uur WCV C. Timmerman	9.30 uur WCV werkgroep	10.00 uur Oec. schoolviering A. Bos	zo 20/03 3e zondag 40dagentijd

Bijlage vieringschema**Vieringen door de week**

Baak: H. Martinuskerk, elke 3e dinsdag van de maand, 19.00 uur.

Lochem: elke 1e donderdag van de maand, 10.00 uur.

Olburgen: H. Willibrordkerk, elke 1e vrijdag van de maand, 15.00 uur

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, elke woensdag, 9.30 uur

Vieringen in verzorgingshuizen

Borculo: Andriessenhuis, elke 1e vrijdag van de maand, 10.00 uur.

Aanbidding H. Sacrament en biechtgelegenheid

Zutphen: H. Johannes de Doperkerk, iedere vrijdag 15.00-15.45 uur Biechtgelegenheid op eerste vrijdag van de maand.

Vieren via internet

U kunt de vieringen beluisteren via het internet: www.12apostelen.nl. Klikken op het groene blok 'Vieringen'.

Vervolgens klikken op het icoontje 'wereldbol met koptelefoon'.

Beeldopname in Zutphen

Voor een viering met beeld en geluid, kiest u voor 'kerkdienstgemist Zutphen'. Op zondagmorgen kunt u om 10.00 uur direct meekijken door op de >-toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken.

Wilt u een oudere opname bekijken, dan klikt u in de kalender bij de gewenste datum op 'opname' en vervolgens op 'Naar video opname'.

Doopvieringen

Vanaf januari 2022 wordt er in de locaties gedoopt in een reguliere viering of in een gemeenschappelijk doopviering in Zutphen.

Vanwege de coronamaatregelen is er nog geen gemeenschappelijke doopvoorbereiding. Aanvragen worden per doop in behandeling genomen. U kunt uw kind per e-mail aanmelden bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

Vieren in coronatijd

De laatste berichtgeving over de voorgeschreven coronamaatregelen door de Nederlandse bisschoppen kunt u lezen op de homepage van onze website: www.12apostelen.nl

Rozenkrans bidden

Borculo: O.L.V. Tenhemelopnemingkerk, elke woensdag om 10.15 uur.

Drempt: H. Willibrordkerk, elke 1e woensdag van de maand, 19.00 uur

ParochiePost

ParochiePost is de digitale nieuwsbrief van de parochie HH. Twaalf Apostelen. In deze nieuwsbrief vindt u korte berichten die via een link op de website verder gelezen kunnen worden. *ParochiePost* verschijnt minimaal eens per twee weken of zoveel vaker als nodig is.

Wilt u ook *ParochiePost* ontvangen?

Stuur dan een mailbericht naar communicatie@12apostelen.nl

Lezingen in de weekendvieringen

Datum	Eerste Lezing	Tweede Lezing	Evangelie
30 jan.	Jer. 1,4-5.17-19	1 Kor. 12,31-13,13	Luc. 4,21-30
6 feb.	Jes. 6,1-2a.3-8	1 Kor. 15,1-11	Luc. 5,1-11
13 feb.	Jer. 17,5-8	1 Kor. 15,12,16-20	Luc. 6,17.20-26
20 feb.	1 Sam. 26.2.7-9. 12-13.22-23	1 Kor. 15.45-49	Luc. 6,27-38
27 feb.	Sir. 27,4-7	1 Kor. 15,54-58	Luc. 6,39-45
Wo. 2 mrt.	Joël 2,12-18	2 Kor. 5,20-6,2	Mat. 6,1-6.16-18
6 mrt.	Deut. 26,4-10	Rom. 10,8-13	Luc. 4,1-13
13 mrt.	Gen. 15,5-12.17-18	Fil. 3,17-4,1	Luc. 9,28b-36
20 mrt.	Ex. 3,1-8a.13-15	1 Kor. 10,1-6.10-12	Luc. 13,1-9

Het Heilig Vormsel

Jezus, de opgestane Heer, belooft het zijn leerlingen: "Wanneer de Heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen tot aan de uiteinden van de aarde." En Jezus hield woord: met Pinksteren ontvingen de leerlingen de Heilige Geest! Dat gebeurt steeds opnieuw in het Sacrament van het Vormsel. De vormeling ontvangt dan "Het zegel van de Heilige Geest." Hij of zij wordt uitgedaagd om overtuigd Christen te zijn.

In onze parochie wordt het H. Vormsel toegediend aan kinderen uit groep 7 en 8 van de basisschool.

We doen dat samen met alle vormelingen uit de verschillende geloofsgemeenschappen in onze parochie. Dat past goed bij het H. Vormsel: de Geest brengt mensen samen. In één gezamenlijke viering ontvangen alle vormelingen het Sacrament van het H. Vormsel. Dit wordt toegediend door de aartsbisschop van Utrecht, één van de hulpbisschoppen of een priester die door de bisschop gevraagd wordt namens hem het H. Vormsel toe te dienen.

Voor alle locaties samen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Dat is dan een bijzonder en feestelijk gebeuren.

De voorbereiding voor het Heilig Vormsel bestaat uit:

- Een informatieavond voor ouders en vormelingen
- Een voorbereidingstraject voor de vormelingen

Heilig Vormsel

Opgave vóór 10 februari 2022

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen van de parochie HH Twaalf Apostelen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel.

De parochiële werkgroep Vormselvoorbereiding is gestart met de voorbereidingen en wil inventariseren hoeveel kinderen er graag het Heilig Vormsel willen ontvangen in 2022. Kinderen uit groep 7 en groep 8 van de basisschool of op het voortgezet onderwijs zitten worden hierbij uitgenodigd om zich op te geven.

Het is op moment van schrijven nog niet duidelijk of en wanneer de Vormselvoorbereiding en de Vormselviering, in het voorjaar of in het najaar, gehouden kan worden. Daarover volgt nog nader bericht.

Graag ziet de werkgroep jullie opgave vóór 10 februari tegemoet. Het aanmeldingsformulier vindt je op de website www.12apostelen.nl onder het blok "Wat te doen bij? Heilig Vormsel" of kun je opvragen bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl Ook voor vragen kun je contact opnemen met het secretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

Eerste Heilige Communie voor de kinderen uit Borculo en Ruurlo

Opgave vóór 29 januari 2022

Op 15 mei vieren de geloofsgemeenschappen Borculo en Ruurlo samen met de geloofsgemeenschappen Brummen, Joppe, Lochem, Vorden en Zutphen het feest van de Eerste Heilige Communie in de kerk in Zutphen. Kinderen vanaf groep 4 mogen, indien gedoopt, meedoen met de voorbereidingen en natuurlijk daarna met het feest. U kunt uw kind hiervoor nog aanmelden bij het parochiesecretariaat (secretariaat@12apostelen.nl) of via het aanmeldformulier op de website van onze parochie, uiterlijk vóór 29 januari i.v.m. het plannen van de voorbereidingen.

Bij vragen kunt u contact opnemen met Mirjan Nijman (m.j.nijman@planet.nl) of Diana Sterenborg (dianasterenborg@live.nl of 06-49944200.)

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
 rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
 Secretariaat: maandag en donderdag 9.30-11.30 uur.
 Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
 Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad Elsje August de Meijer, vz. 0575-431401;
 Marijke Heeren, secr. 0570-542000; Jan Roes, pm.
 0575-490711; Ton Demmers, geb. 0575-491212.

Pastoraatgroep Bertus Haarman, 0573-432407; Clemens
 Tenholter, 0575-492392; Germaine Wijnands, 06-53227452,
 Anne Wijffels, 0575-490752; Lenneke Groenevelt, 0575-846657.

PCI: email: joppe@pci12apostelen.nl

Familieberichten

Gedoopt:

Bodhi Mika Daniel Geurtsen, zoon
 van Tamara Geurtsen

In de Heer overleden:

Frederik Robert Schaufeli, echtgenoot
 van M.H.L. Schaufeli-Galama.

Zalig Nieuwjaar

“Hoop op betere tijden” waren de eerste woorden van onze nieuwjaarswens van precies een jaar geleden.... en wederom wordt er een beroep gedaan op onze flexibiliteit, waar zo langzamerhand de rek uit raakt. Onze traditionele nieuwjaarsreceptie op zondag 16 januari aansluitend aan de eucharistieviering wordt geannuleerd en wij plannen een bijeenkomst in het voorjaar, hopelijk onder beter gesternte.

Op digitale wijze wensen de locatieraad en de pastoraatgroep u allen een Zalig Nieuwjaar en niet in de laatste plaats goede gezondheid! Laten we vertrouwen houden in God en in elkaar, in dat wat ons bindt ook nu de toekomst van onze vertrouwde kerk bedreigd wordt.

Kerstbloemengroet voor 80-plussers

*“Mij spreekt de blomme een tale,
 mij is het kruid beleefd,
 mij groet het altemale,
 dat God geschapen heeft.”*

Guido Gezelle (1830-1899)

Woensdagmorgen 22 december 2021, het was fris -4°C, zijn bezorgers op pad gegaan naar de ouderen van onze

geloofsgemeenschap Joppe om ze te verblijden met een kerstbloemengroet. Dit jaar ontvangt iedereen een mooie witte amaryllis. De bloem, nog verhuuld in de knop, ze draait zich naar 't licht. Zo zien wij ook uit naar 't Licht van Kerstmis en wordt eenieder een “Zalig Kerstfeest en Gezegend Nieuwjaar” gewenst. Met dank aan de bezorgers Annie en Hennie Schiphorst, Magda van Ommen, Hein Klunder, Trees en Jos Hafkamp, Marijke en Wim ten Velde, Willemien en Bertus Haarman en Theo en Willie Lenselink. Willie fijn dat je het weer zo goed hebt geregeld.

We doen het samen

Ondanks de coronamaatregelen en de beperking om maximaal 50 bezoekers een viering te laten bijwonen waren er drie gezongen kerstvieringen in Joppe. Elke viering was ‘speciaal’, ingetogen en sfeervol.

Kerstvieringen

Ondanks de beperkingen door de maatregelen vanwege de corona konden we met elkaar in kleine groepen (maximaal 50 kerkgangers) vieren. Er waren maar liefst drie gezongen intieme vieringen; de vervroegde Nachtmis op vrijdag 24 december met pastor Fons Zandbelt en diaken Theo ten Bruin, eerste kerstdag om 10 uur een woord- en communieviering met Wil Matti, pastoraal werker en op tweede kerstdag een eucharistieviering met pastor Joost Baneke.

Het Parochieel koor

Het lijkt zo gewoon maar bij elke viering is een kleine afvaardiging van het koor er voor de muzikale ondersteuning. En daarbij niet te vergeten een van de organisten, Theo Mokkink of Harry van Bruinessen en tot de slot Piet Klein Rouweler, de dirigent die zijn programma weer aanpaste aan de veranderde maatregelen!

De vervroegde Nachtmis werd extra feestelijk opgeluisterd door fluitiste Ellie Achtereekte.

Achter de coulissen

En achter de coulissen stonden ook velen klaar om de vieringen en de open dagen in goede banen te leiden, het secretariaat voor het regelen van de reserveringen, de trouwe groep voor het schoonmaken van de kerk, de bloemengroep voor de feestelijke versiering, kosters, toezichthouders op Eerste - en Tweede Kerstdag, misdienaars, lectoren en zo meer...

Buitenkerststal

De buitenkerststal is wederom niet gebouwd, wat voor velen een gemis is, maar er stond (staat) weer een klein lief buitenkerststalletje. Dankjewel anonieme gever voor het mooie gebaar. Hopelijk kan er volgend jaar weer met volle energie gebouwd worden!

Deo Gratias!

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Overweging pater Auping

Als wij een eucharistieviering hebben voorziet pater John Auping SJ de lezingen van de zondag van kort commentaar. Kopij ligt in de kerk en staat op de site. We zijn hem dankbaar voor zijn bijdrage waarmee onze banden wordt benadrukt.

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457,
rkkerklochem@hetnet.nl

Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en
intenties).

Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: rkkerklochem@hetnet.nl

Locatieraad Anton Schilderincq, vz., 0573-251115; Paul
Wuts, pm., 0573-460149; Ben Hemmer, secr., 0573-257791.

Pastoraatgroep Lucia Doornbos, 0573-280330; Thea van
Huijstee, 0573-258442.

PCI: email: lochem@pci12apostelen.nl

Terugblik Kerstmis 2021

Door de aangescherpte coronamaatregelen konden op 24 december de familieviering van 19.00 uur en de woord- en communieviering van 22.00 uur geen doorgang vinden. We hebben daarom naar een alternatief voor de middag gezocht, ook omdat de kerstavondvieringen altijd druk bezocht worden. In een kleine groep is het programma van een soort 'Open huis' van 14.00 tot 17.00 uur onder grote tijdsdruk uitgewerkt. De kerk was verlicht met kaarslicht, er klonk muziek, er waren kerstgedachten en gedichten te horen, er kon een kaarsje worden aangestoken en een bezoekje aan de kerststal behoorde ook tot de mogelijkheden, kortom jong en oud was in de gelegenheid om even in alle rust dicht bij de essentie van Kerst te komen. Dankzij een snelle verspreiding van dit initiatief via een extra inlegvel, de website, onze nieuwsbrief en via regionale weekbladen en kranten hebben wij de mensen tijdig kunnen bereiken. Het resultaat was buiten onze verwachting. Ondanks het druilerige weer hebben veel parochianen, jong en oud, de mooie sobere kerststal in de St. Josephkerk bezocht.

De viering 'Wat verwachten wij?' op eerste kerstdag met diaken Günther Oude Groen als voorganger en een

klein koor voor de muzikale omlijsting sprak de bezoekers bijzonder aan. Het prachtig gezongen Gloria van Gounod kwam, net als het Kyrie, uitstekend uit de verf. Helaas weigerde bij de inzet van het lied van de wegzending het orgel, dit tot ontsteltenis van de organist en de voorganger. Dit neemt niet weg dat we met grote tevredenheid kunnen terugkijken op sfeervolle, geslaagde en inspirerende kerstvieringen. Dank aan alle vrijwilligers die aan de kerstvieringen en het extra inlegvel hebben meegewerkt.

De locatieleiding

Syrische zondagsschool

In 2015 kwam ik, Usama Abdou, naar Lochem en bezocht ik een van de bezienswaardigheden van de stad Lochem: de St. Josephkerk. In 2017 ben ik getrouwd met Janette en gingen we van tijd tot tijd naar de St. Josephkerk, omdat de kerkelijke ritus vergelijkbaar is met de kerkelijke ritus in de katholieke kerken in Syrië. Toen ik de voorzitter van de locatieraad, de heer Anton Schilderincq, ontmoette, vroeg ik hem of we gebruik mochten maken van de kerk voor het laten dopen van onze dochters. Hij luisterde, was belangstellend en hielp mij. Vanaf hier begon onze relatie als gezin met de St. Josephkerk in Lochem te groeien. In 2019 heeft Janette in de kerk het Onze Vader in het Aramees geboden. Na ontmoetingen en gesprekken met Anton Schilderincq, Thea van Huijstee en Gerry te Walvaart, hebben wij het idee ontwikkeld om voor kinderen tussen 4 en 8 jaar activiteiten op te starten. Dit komt vanuit het geloof in de roeping van Jezus Christus aan de kinderen in Marcus 10:14: "Laat de kinderen tot Mij komen."

Wij, Janette en Usama en onze kinderen, vormen een christelijke familie uit Syrië. Wij hebben ervaring met het organiseren van activiteiten voor kinderen in de christelijke sfeer. Mijn vrouw, lid van de

Kinderen bidden in de Mariakapel

Syrische Kerk in Aleppo, is nu bezig met haar masteropleiding voedseltechnologie aan de Universiteit van Wageningen. Ik zat vroeger in het onderwijs als leraar Engels en ben lid van de Antiocheense Kerk in Damascus. Wij hebben twee lieve dochters Katrina en Clara. De kinderen ontmoeten elkaar twee of drie keer per maand in de kerk en hebben vooral een gezellige tijd. Onze samenkomst is telkens gebaseerd op een Bijbelverhaal. Daarnaast steken wij kaarsen aan en leren wij kinderen gebeden, die passen bij hun leeftijd. De kinderen dansen, zingen, spelen, kleuren en knutselen. Dat is leuk om samen te doen!

Usama Abdou

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Voorbereiding op de vastentijd

Op Aswoensdag zal er in onze kerk geen askruisje worden gegeven. Het askruisje kan in Zutphen, Joppe en Brummen worden gehaald. Omdat het misschien niet voor iedereen mogelijk is om daar naartoe te gaan, bieden wij u een alternatief met aandacht voor het askruisje en Aswoensdag, de start van de Veertigdagentijd. Wij organiseren op Aswoensdag 's avonds een bijeenkomst om stil te staan bij de betekenis van de Veertigdagentijd. Het wordt een meditatieve avond met muziek, gebeden, gedichten en een lezing. U bent van harte welkom op WOENSDAGAVOND 2 MAART, 19.00 UUR.
Werkgroep voor Liturgie

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735;
ggchristuskoningvorden@gmail.com
Secretariaat: dinsdag 9.30-12.00; donderdag 9.30-11.00.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad Herman Peters, secr., 520452; Ton Rutting, 553527; Ab Hartelman, pm., 06-31371011

Pastoraatgroep Jaap Harmsen, vz., 553050; Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Fransen, 552322; Gerard Eijkelkamp, 552914.

PCI: email: vorden@pci12apostelen.nl

Enquête over toekomst geloofsgemeenschap Vorden-Kranenburg

Het is natuurlijk heel belangrijk om te weten hoe u over de toekomst van onze geloofsgemeenschap denkt. Daarom treft u als inleg bij deze *Onderweg* een enquête aan. Wij vragen u om deze (anonieme!) enquête voor de deadline in te leveren bij (of op te sturen naar) het secretariaat van onze geloofsgemeenschap, Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden.

Voor meer informatie zie de toelichting bij de enquête. De uitkomsten van deze enquête worden o.a. betrokken bij het gesprek met het parochiebestuur over de toekomst van onze geloofsgemeenschap. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Onderweg in het nieuwe jaar

Samen zijn en blijven we onderweg. Ook in het jaar 2022, al zal dat door coronabeperkingen niet altijd even makkelijk zijn. Ten tijde van het schrijven van deze bijdrage (december 2021) staat o.a. de viering op 2 januari jl. met pastoor Harry Scheve (gezond en wel) als voorganger gepland. Een viering zelfs met een doop. Als dat geen teken van (nieuw) leven voor onze geloofsgemeenschap is! Dat de nieuwjaarsreceptie niet door kan (kon) gaan vanwege coronabeperkingen doet daar niets aan af. Zodra het wel kan zullen we samen alsnog proosten op het nieuwe jaar.

En er is meer positief nieuws. Zo zijn we bijvoorbeeld zeer verheugd met het feit dat Ineke Peterse ons koor Cantemus Domino op 19 en 25 december als organist uit de brand heeft geholpen. En als we dat positieve vasthouden, wie weet gaat misschien op 15 april "De Passie" in onze kerk dit jaar wel door! Kortom, samen houden we het licht brandend en onze geloofsgemeenschap Vorden-Kranenburg levendig en vitaal. We zijn samen "onderweg" en hopelijk ook samen "op weg"... naar een goed en gezond 2022. *Namens de pastoraatgroep en locatieraad*

Vervolg van Vorden op pagina 25

Onderweg

Als u deze *Onderweg* leest zijn we samen alweer "onderweg" in het nieuwe jaar 2022.

Een jaar waarin we nog niet verlost zijn van het coronavirus en de coronamaatregelen. Die brachten en brengen voorlopig nog wel wat beperkingen met zich mee. Maar hopelijk gloort er licht aan het einde van de tunnel. En zolang dat licht nog niet schijnt... houden we zelf de lamp brandend en onze geloofsgemeenschap levendig en vitaal.

Afscheid koor Vokate

Op zeven november zette Vokate voor de allerlaatste keer haar beste beentje voor. Namens onze geloofsgemeenschap ontvingen de leden van het koor de speciale parochie-pen als blijk van waardering en ook (met een katholieke knipoog) het zeldzame Pauselijke eerbewijs Honorem Peculari. Zo zeldzaam, dat zelfs de Paus er nog nooit van gehoord heeft. Op de foto ziet u de uitreiking van dat "Honorem Peculari" aan de voorzitter van het koor, Marianne van der Voort. Na afloop van de viering werd er onder het genot van een glaasje en een hapje nog gezellig nagepraat. Men kon met trots terugkijken op 28 jaar Vokate.

Overleden

Op zeven november 2021 overleed **Annie Schepers-Haverkate** op de leeftijd van 85 jaar. De crematie vond plaats in Zutphen in kleine kring. Wij wensen haar kinderen en kleinkinderen in de komende tijd veel sterkte. Moge zij rusten in vrede.

Op 26 november overleed **Annie van Zantvoort**. Zij was 90 jaar. Annie was heel lang betrokken bij Cantemus Domino, ook begeleidde en dirigeerde ze het Dameskoor. De begrafenis vond plaats in besloten kring. Wij wensen haar kinderen en kleinkinderen veel sterkte om dit verlies te verwerken. Moge zij rusten in vrede.

Kerksluiting

Dát er kerken gesloten moeten worden, dat lag wel in de lijn der verwachting. En heel begrijpelijk, ook voor het parochiebestuur is dat een zeer moeilijk besluit. Maar de communicatie daarover heeft ons allen pijnlijk "verrast". En ook de bestuurlijke plannen voor de toekomst baren ons zorgen. Maar hoe dan ook, uw pastoraatgroep en locatieraad doen er, samen met u, alles aan onze geloofsgemeenschap overeind te houden. Ook na de voorgenomen sluiting.

Maar... dat kunnen we niet alleen, daar hebben we al onze kerkgangers en alle vrijwilligers hard bij nodig. Te beginnen met een enquête. Die wordt hierna toegelicht. Ook zullen we (zodra dat corona technisch verantwoord is) met onze parochianen in gesprek gaan. We hebben het parochiebestuur gevraagd om op korte termijn met ons in gesprek te gaan. Want onze (on)mogelijkheden en inzet voor de toekomst hangen af o.a. van de financiële en organisatorische ondersteuning die ter beschikking wordt gesteld. We houden u op de hoogte.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming - Borculo

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo; 0545-271383;
info@parochie-borculo.nl;
Secretariaat: woensdag 10.00-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL35RABO0309119510 (algemeen);
NLO3RABO0309105439 (kerkbijdragen);
Redactie: annette.morgenster26@gmail.com

Locatieraad Jan Verwoolde, geb., 271761;

Pastoraatgroep Annette Franck, 473360;
Riky ten Thije, 272361;

PCI: email: borculo@pci12apostelen.nl

Kerksluiting

De realiteit heeft ons in rap tempo ingehaald. In de vorige *Onderweg* hebben we u geïnformeerd over de zorgen voor de toekomst. Nog geen week later kregen wij te horen dat er in onze parochie tien kerken moeten sluiten. Dat bericht heeft ook ons overvallen. En het stond al in de krant voordat wij u hierover konden informeren, dus dat is dubbel pijnlijk. De boodschap is echter duidelijk: onze kerk zal haar deuren moeten sluiten. Dit gebeurt niet op stel en sprong. Er zal nog een aantal jaren overheen gaan. Dat geeft ons de ruimte om ons te oriënteren op, zoals we in de vorige *Onderweg* al aangaven, hoe nu verder? Dat de deuren van het kerkgebouw zullen sluiten betekent nog niet dat onze geloofsgemeenschap opgeheven wordt. Meer dan ooit hebben we behoefte aan zingeving, op welke manier dan ook. Dus gaan we op zoek naar manieren om onze geloofsgemeenschap levend te houden. We vragen u daarbij wel om hulp. Wacht niet tot we aanbellen, maar meldt u zich alstublieft zelf aan. Hoe klein uw bijdrage ook zal zijn, hoe meer mensen met ons mee willen denken hoe meer kans van slagen. Wordt vervolgd.

Kerkbalans

Van 15 tot 29 januari is de week van de Kerkbalans. In deze *Onderweg* vindt u de brief over deze actie. Voordat u denkt dat het toch allemaal geen zin meer heeft, vragen wij u de brief eerst even door te lezen voordat deze meteen bij het oud papier belandt.

Eerste Heilige Communie

Op 15 mei vieren wij (Borculo en Ruurlo) samen met de geloofsgemeenschappen Brummen, Joppe, Lochem, Vorden en Zutphen het feest van de Eerste Heilige Communie in de kerk in Zutphen.

Kinderen vanaf groep 4 mogen, indien gedoopt, meedoen met de voorbereidingen en natuurlijk daarna met het feest. U kunt uw kind hiervoor nog aanmelden via het aanmeldformulier op de website van onze parochie, uiterlijk vóór 29 januari i.v.m. het plannen van de voorbereidingen. Bij vragen kunt u contact opnemen met Mirjan Nijman (m.j.nijman@planet.nl) of Diana Sterenborg (dianasterenborg@live.nl) of 06-49944200).

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

In de vitrinekast

Deze keer in de vitrinekast alles wat met de Eerste Heilige Communie te maken heeft.

Gebedsintenties

5 februari: Fam. Pelgrum, Theo Blom, Ubald en Fien Wendels, Jan Hulshof. **19 februari:** Theo Blom, Jan ten Thije, Jan Hulshof, fam. Geerligs en Ottenschot, Theo en Riek Verheijen, pastoor Simons jaargedachtenis. **5 maart:** fam. Pelgrum, Theo Blom. **20 maart:** Theo en Riek Verheijen, Theo Blom, fam. Geerligs en Ottenschot, Jan Geerligs jaargedachtenis.

Familieberichten

Op 8 november 2021 overleed hr. **Ubald Wendels** op 71 jarige leeftijd.
Op 10 november 2021 overleed mw. **Fien Wendels-Schutten** op 73 jarige leeftijd.
Op 22 november is overleden hr. **Jan Hulshof** in de leeftijd van 90 jaar. Dat zij mogen rusten in vrede.

Een lege stoel

Na afloop van een goed bezochte herdenkingsdienst op 2 november 2021 is er bij het Mariabeeld achter de kerk een monument geplaatst voor alle mensen die in deze corona tijd zijn overleden. Onder hen een aantal vrijwilligers die heel veel voor onze kerk betekend hebben. Zonder anderen tekort te willen doen noemen we Antoon Donderwinkel, die zolang we ons kunnen heugen koster is geweest, die de misdienaars onder zijn hoede heeft genomen, die lid was van het parochiekoor en ervoor zorgde dat de tuin en het kerkhof er mooi bij lagen. Jan Geerligs, eveneens lid van het parochiekoor en de klusjesman van onze kerk. Als iets stuk was ging het naar Jan en kwam het voor elkaar. Theo Blom, die jaar in jaar uit, een aantal avonden in de week mensen bezocht die alleen waren of bedlegerig en die mensen naar het Andriessenhuis bracht zodat ze daar de viering bij konden wonen. En Fien en Ubald Wendels. Fien zong bij het parochiekoor en verzorgde de bloemen in de kerk. Ubald was de penningmeester van onze kerk en de drijvende kracht om onze geloofsgemeenschap draaiende te houden. We missen hen en alle anderen waarvan we afscheid hebben moeten nemen.

Maar al te vaak was er geen goed afscheid mogelijk, soms zelfs alleen op afstand in beschermende kleding en met een beperkt aantal mensen. Het vaak onverwachte verlies door corona was daardoor extra zwaar. Tijdens de viering van Allerzielen hebben we een monument geplaatst om hen te herdenken. Een lege stoel staat symbool voor de lege plek die iemand achter heeft gelaten. Dit monument is een stilleven, vorm gegeven door een lege stoel met een herinneringsplaquette. Bij het Mariabeeld kan een (meegebracht) kaarsje aangestoken worden.

H. Willibrord - Ruurlo

Groenloseweg 3; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
 info@willibrordkerkruurlo.nl
 Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
 NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
 Redactie: f.kasteel@hetnet.nl
 Opgave gebedsintenties bij Anny Strijker; 452652;
 anny@strijkerweb.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Willy Bremer, secr. 06 15297947; Theo te Brake, pm., 453511;
 Harry Kasteel, 452492; Anny Strijker, 452652;
 Jos Rouwhorst, 453251, Jan Vreman, 06 22571139.

PCI: email: ruurlo@pci12apostelen.nl

Brede Dak Willibrordus Ruurlo

Afgelopen jaar zijn we ook in Ruurlo gestart met Brede Dak maaltijden. Een gezellig samenzijn onder het genot van een heerlijk bereide maaltijd. Inmiddels is er al een viertal maaltijden verzorgd door een groepje van 10 vrijwilligers uit de Willibrordus Gemeenschap. We hopen deze vorm van samen kerk zijn ook in 2022 voort te kunnen zetten. Elkaar ontmoeten is belangrijk. De foto is van de maaltijd in november. Als de coronamaatregelen dat mogelijk maken, verzorgen we elke eerste donderdag van de maand een maaltijd. Wilt u informatie of wilt u zich opgeven om mee te eten dan kunt u zich telefonisch aanmelden bij Mevr. A. Strijker 0573-452652

Kerkbalans 2022

Geachte Ruurlose medeparochianen, Het jaar 2021 is weer voorbij. Er is veel gebeurd en er is ook veel niet gebeurd. We staan voor een periode waarin we niet precies zullen weten hoe onze Ruurlose kerk zal voortbestaan. Het staat wel vast dat onze Cuyperskerk, als monument, in stand moet worden gehouden. Waarschijnlijk zullen we de eerste jaren nog gebruik kunnen maken van onze eigen kerk. Er zullen, hoe dan ook, zeker inkomsten nodig zijn om het gebouw en de gemeenschap daaromheen in stand te houden. De aankondiging van de sluiting van onze Ruurlose kerk zal niet door iedereen enthousiast ontvangen

zijn. Maar, we zijn kerk met elkaar, en dat moet ook zo blijven. We moeten dus elkaar helpen om de komende periode door te komen en ook om te zien hoe we daarna als kerk kunnen voortbestaan. Hoe dan ook, zullen we dus moeten beginnen met de Aktie Kerkbalans 2022 om op korte termijn de mogelijkheden die er zijn te benutten. Graag wil ik u hierbij dan ook oproepen om de Aktie Kerkbalans 2022 te steunen. Het gekozen motto voor 2022 is: Samen gaan we verder, doe je mee? Misschien is niet alles leuker, misschien is niet alles beter, maar we gaan toch samen verder.

Jan van Dijk Coördinator Aktie Kerkbalans Ruurlo

Uitstel speciale viering 150 jarig bestaan St. Willibrorduskerk

Vanwege corona wordt de speciale viering ter gelegenheid van het 150 jarig bestaan van de Willibrorduskerk uitgesteld. Wij hopen dat deze viering in het voorjaar alsnog plaats kan vinden.

Eerste Heilige Communie

Op 15 mei vieren wij (Borculo en Ruurlo) samen met de geloofsgemeenschappen Brummen, Joppe, Lochem, Vorden en Zutphen het feest van de Eerste Heilige Communie in de kerk in Zutphen. Kinderen vanaf groep 4 mogen, indien gedoopt, meedoen met de voorbereidingen en natuurlijk daarna met het feest. U kunt uw kind hiervoor nog aanmelden via het aanmeldformulier op de website van onze parochie, uiterlijk vóór 29 januari i.v.m. het plannen van de voorbereidingen. Bij vragen kunt u contact opnemen met Mirjan Nijman (m.j.nijman@planet.nl) of Diana Sterenberg (dianasterenberg@live.nl of 06-49944200.)

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Voorgenomen sluiting St. Willibrordus kerk raakt parochianen diep

Onderstaand een deel van een ingezonden brief

Geacht Parochiebestuur 12 apostelen Allereerst, ben ik boos, zeg maar woedend en verdrietig, zo vlak voor de vastenactie, en na het uitkomen van "de *Onderweg*" van december 2021, bereikte mij via de krant nota bene, dat de kerk van Ruurlo gaat sluiten binnen de periode van 3 tot 5 jaar. Met deze beslissing, om onze Ruurlose Katholieke kerk te gaan sluiten, jaagt u de mensen UIT de kerk en UIT het geloof en dat terwijl u zegt: wij willen het katholieke geloof bewaren voor nu en onze volgende generatie.

Ook schrijf ik deze brief omdat ik geloof in de hemelse vader, maar zeker omdat het geloof en ONZE kerk mij heel veel troost en rust geeft en een belangrijke plek in mijn leven inneemt. En ja geloven in GOD zit in je hart en HIJ is overal. Een kerk waar je je thuis voelt en die bij het dorp hoort, is daar zeer belangrijk in. Zij helpt je met vragen en door moeilijke periodes heen.

Om in de kerstnacht of op andere momenten deel te nemen aan vieringen maakt dat verdriet dragelijk en de vraag "waarom en wat heb ik verkeerd gedaan" verdwijnen naar de achtergrond, geeft berusting, het is goed zo, ik ben niet alleen. Dat maakt voor mij "MIJN KERK" nog belangrijker.

Dat alles gaat u, van ons afnemen door ONZE KERK te sluiten en niet meer open te stellen voor die mensen die troost, saamhorigheid, bezinning, een veilig gevoel zoeken en vinden tijdens de vieringen, missen of tijdens de "open kerk momenten". Dan heeft de zin "Wij willen blijven bouwen aan het behoud van het katholieke geloofsgoed, voor ons en onze volgende generatie" geen enkele waarde voor u en is het gewoon een niets zeggend zinnetje. Tja je moet iets zeggen wat misschien hoop geeft. Hopende dat u toch gaat nadenken over wat een sluiting, zou gaan betekenen voor het dorp Ruurlo en de betrokkenen, gelovig of niet wens ik u zeker heel veel wijsheid toe en hoop dat u de menselijke kant laat overheersen in de beslissing om onze kerk te gaan sluiten. Met vriendelijke groeten,
 Christina van Diesen-Waszmann

H. Willibrord - Hengelo

Spalstraat 38; 7255 AD Hengelo (Gld.); 0575-461275;
 info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl
 secretariaat: vrijdag 11.00 - 12.00 uur.
 Rekeningnr.: NL12RABO0121301346
 NL82RABO0119538857 (kerkbijdragen);
 Redactie: henk@roes-po-advies.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Henk Roes, secr. 461061; Theo Keurentjes, 464247;
 Ans Schabbink, 462570; Gerald Veldscholten, 463482.

PCI: email: hengelo@pci12apostelen.nl

Terugblik op activiteiten gedurende het afgelopen jaar in de aanloop naar 2022:

Tussen de voorbereiding en uitvoering van activiteiten zit meestal wel enige tijd. Van idee tot realisatie van de activiteit vergt veel van de bedenkers en de vrijwilligers. Maar toch zijn we ook dit jaar weer verrast door de aanpak van diverse activiteiten.

In de coronatijd oftewel de pandemie hebben we veel energie besteed aan de uitvoeringsregels. Er moest een heel protocol worden opgesteld. Er moesten materialen worden aangeschaft om aan al die eisen te voldoen. Ook werd er daardoor een nieuwe vrijwilligersfunctie gecreëerd nl. die van gastheren/gastvrouwen.

Het mooiste is en was de bereidheid van u als kerkgangers om die verplichtingen zonder problemen op te volgen. De registratie en het begeleiden naar de plaatsen. Er werd een nieuw loopplan door het kerkgebouw opgezet. Vanaf de zijbeuken ter communie gaan en via het middenschip weer op de plaats terug. Het plaatsingssysteem met de stickers. Het ontsmetten van de handen, etc. Niet in de laatste plaats was de inzet van het koor. Ook met CD's werden verschillende vieringen opgeluisterd. Daarom veel dank voor de inzet van de voorgangers en lectoren, de kosters en de bloemengroep. Voor elke viering is/was er een eigen boekje.

De afgelopen weken werden helaas de maatregelen weer aangescherpt, maar de inzet van een vaste kern van kerkbezoekers motiveert de vrijwilligers om vast te houden aan hun eigen kerk. Afgelopen zomer konden we bij goed weer op het terras een kopje koffie/ thee drinken. Ook dit is kerk zijn. Met elkaar staan voor de uitdaging.

Op 24 november was er een zg. Platformavond voor de verschillende parochies. Vicaris Hans Pauw kondigde in een persbericht de sluiting van 10 kerken in onze parochie aan. Hoewel niet helemaal onverwacht is zo'n aankondiging over het algemeen een ramp voor de geloofsgemeenschap. Maar na enige tijd dit te hebben laten bezinken, kijken we vooral vooruit. Moeten we dan de Kerkbalans maar laten schieten? Nee dus!!!

De insteek van het parochiebestuur is dat de parochianen dan maar naar de drie overgebleven kerken moeten gaan. Dit lijkt vooralsnog geen prettig vooruitzicht. Ik denk dat nu juist van belang is dat we elkaar niet moeten laten vallen. Laten wij dit zomaar gebeuren? Wat betekent dat voor ons? Wat kunnen wij doen om de geloofsgemeenschap levendig te houden? Op welke wijze kunnen we inhoud geven aan de periode die nu komen gaat? Dit kan nog jaren duren voor dat het definitief besluit tot kerksluiting valt. Kunnen we de gemeenschap laten voortbestaan? Hoe kunnen we dat dan vormgeven? Ook de uitbreiding van de locatieraad is nu meer dan nodig. Gelukkig hebben zich een aantal personen bereid verklaard om in de locatieraad zitting te nemen. Wij hopen dat het parochiebestuur ons daarin steunt.

Uiteraard zullen er keuzes moeten worden gemaakt. We willen proberen

om op een positieve manier een modus te vinden waarin we 'Samen Kerkzijn' in Hengelo vorm kunnen geven. Een paar jaar geleden hebben we het 175-jarig bestaan van de Willibrord geloofsgemeenschap gevierd. Alleen als je daar over nadenkt, weet je na deze jaren dat Kerkzijn met elkaar een groot goed is en mogelijk moet zijn, ook in de toekomst. Samen in deze hectische tijd waarin solidariteit op gespannen voet staat met de huidige perikelen rondom individuele vrijheid en gezamenlijke belangen, het samen kerk zijn uitdragen. Belangen van het individu en de belangen van een grote groep kwetsbare ouderen. Hier moet onze kerkgemeenschap zich sterk voor maken en lef tonen. Het is niet de gemakkelijkste weg, maar wel één die getuigt van medeverantwoordelijkheid van de geloofsgemeenschap. Kerst is op deze plaats een centraal punt om bijeen te komen en te vieren hoe we als mens durven te dromen van de geboorte van het Kerstkind. Een leider, een voorbeeld hoe we een opdracht van vrede vorm kunnen geven. Een voorbeeld van medemenselijkheid, een vorm van leven in de toekomst voor onze kinderen. Een plek om met elkaar van gedachten te wisselen, waarin we als mens veel voor elkaar kunnen betekenen.

Het is daarom van cruciaal belang dat we die boodschap naar de parochianen uitspreken. Na aanvankelijke scepsis besef ik dat het nog niet te laat is. Binnen de parochie gaan al stemmen op om te onderzoeken in hoeverre de katholieke gemeenschap ook in Hengelo bijeen kan blijven komen. De Mariakapel is een punt van binding. Oud parochiaan Doortje Dickman was hiervan ook overtuigd. Zij liet een donatie achter om de kapel nog een lange tijd in stand te houden. Dus geef ons de tijd en het geld, via de Kerkbalans, om hierin goed doordachte onderzoeken te doen, om de juiste beslissingen als geloofsgemeenschap zelf te nemen. Alleen dan komt het goed!

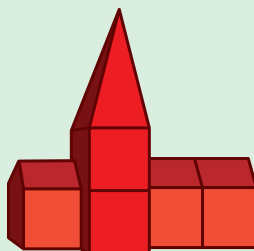
Daarom een Zalig Nieuwjaar van de locatieraad van de Willibrord Geloofsgemeenschap!

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

2022

Actie

Kerkbalans

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com
Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Rob Besselink, 462882; Hans Limbeek, 0314-641546,
Dini Compas-Nijenhuis, 06-40594236;
Annie Stapelbroek, 0314-641477

PCI: email: keijenborg@pci12apostelen.nl

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 uur tot 11.00 uur. Telefoon 0575-461314. Voor spoedgevallen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht. Telefoon 06 10 31 96 38 Contactpersoon voor Zelhem: De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809.

Stichting R.K. Begraafplaats

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers tel. 0575 – 464162 email : begraafplaatskeijenborg@hotmail.com; website www.begraafplaatskeijenborg.nl De tarieven 2021 kunt u vinden op de website van de HH. Twaalf Apostelen, locatie Keijenborg!

Parochiële Caritas Instelling:

Secretariaat: Fons Lamers, Kroezerijweg 8, 7256 KR Keijenborg.

Kerkdienst gemist

Alle vieringen, ook vanuit Zutphen, zijn te beluisteren via Kerkdienstgemist (v/h kerkradio): www.12apostelen.nl/locatie Keijenborg

Dopen

Aanmeldingen voor het dopen graag via het secretariaat van de parochie HH. Twaalf Apostelen, e-mail secretariaat@12apostelen.nl.

Overledenen

Op 12 november 2021 **Annie Weelink-Kolkman** in de leeftijd van 83 jaar.
Op 24 november 2021 **Johanna Maria van der Geest** in de leeftijd van 97 jaar.
Op 17 december **Fons Peters** in de leeftijd van 78 jaar.

Op 27-12-2021 **Wim Berendsen** in de leeftijd van 64 jaar.

Op 28 december 2021 **Mineke Baakman-Hilderink** in de leeftijd van 92 jaar.

Uitbreiding mogelijkheden van asbestemming op begraafplaats Keijenborg

De laatste weken zijn werkzaamheden verricht om een strooiveld op de begraafplaats te realiseren. Deze werkzaamheden zijn nog niet volledig afgerond. Er zal nog een boom worden geplaatst en andere beplanting worden aangebracht. Het veld wordt in het voorjaar van 2022 ingezaaid met een strooimengsel van bloemen. Eén keer per jaar, in het najaar, wordt het veld gemaaid. Ook wordt er nog een bankje geplaatst.

Op 31 oktober 2021 is, aansluitend aan de viering van Allerzielen, het strooiveld ingezegend door emeritus diaken Theo ten Bruin.

Op een natuursteenmonument kunnen ter nagedachtenis aan een overledene gedenkplaatjes, voorzien van naam, geboortedatum en sterfdatum, worden aangebracht. Dit gedenkplaatje is bij het bestuur van de Stichting aan te vragen.

Het is niet toegestaan gebonden boeketten, bloemen, planten of andere blijvende vaste voorwerpen op het strooiveld te leggen. Alleen bij het natuursteenmonument mogen boeketten of bloemen worden gelegd.

Alleen met toestemming van het stichtingsbestuur en in opdracht van de nabestaande die de zorg voor de asbus heeft, kan as worden verstrooid. Voor datum en tijdstip van de verstrooiing moet een afspraak worden gemaakt met José Lamers, telefoon 0575 46 41 62. Het tarief voor een verstrooiing, inclusief naamplaatje met 5 jaar plaatsingsrecht,

kunt u vinden bij de tarieven op de website www.begraafplaatskeijenborg.nl. Bestuur R.K. Begraafplaats St. Jan de Doper Keijenborg

Onderscheiding Eremedaille St. Gregorius in goud

Het bestuur van de diocesane Sint Gregoriusvereniging heeft een kerkelijke onderscheiding op muziekgebied toegekend aan: Reinierus Antonius Maria (Reinder) Jansen.

De onderscheiding is op 12 december 2021 uitgereikt door diaken Anton Bos. Reinder Jansen heeft ruim 40 jaar gezongen in de kerk. Eerst in Zelhem, het koortje dat daar de vieringen verzorgde, later bij het Herenkoor van Keijenborg, waar hij nu nog actief is. Bij deze feliciteren wij de jubilaris met deze onderscheiding!

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Donderdag 17 maart Gezamenlijke Ziekenzalving in Hengelo!

Ook dit jaar wordt er weer een gemeenschappelijke viering georganiseerd om mensen in de gelegenheid te stellen de ziekenzalving te ontvangen. En ook als u (nog) niet de ziekenzalving wilt ontvangen bent u wel van harte uitgenodigd om de Eucharistie met ons mee te vieren en mee te bidden en te zingen!

Het mooie is dat men dit Sacrament ook bewust kan ontvangen. Want het moet toch een bewuste keuze zijn van een mens om een sacrament te ontvangen. En dat kan nu in aanwezigheid van familie of goede vrienden te midden van onze medegelovigen tijdens het vieren van de Eucharistie.

De viering wordt gehouden op donderdag 17 maart aanstaande om 10.00 uur in de Willibrorduskerk te Hengelo. De voorganger is pastoor H. Scheve. Na afloop is er koffie en gelegenheid om nog wat na te praten en ervaring uit te wisselen. U kunt zich opgeven bij Ria Boers, tel. Nr. 0575-461938 En voor vervoer kan worden gezorgd.

H. Martinus - Baak

Wichmondseweg 17, 7223 LH Baak;
 pastoriebaak@outlook.com
 Opgave gebedsintenties: per mail: pastoriebaak@outlook.com
 of bij Bennie Stapelbroek: tel. 0575 491060;
 mail bennie.stapelbroek@gmail.com. Voor overige zaken: Ans
 Berendsen: tel. 0575 441920; mail ans-arthur@hotmail.com
 Rekeningnr.: NL96RABO0304501697
 Redactie: pastoriebaak@outlook.com

Locatieraad/pastoraatgroep Berna Lamers, 441244;
 berna.lamers@gmail.com; Arnold Wolbrink, 441206;
 Petra Weel, 06 12536049

PCI: email: baak@pci12apostelen.nl

Vieringen in Baak

Op dinsdag 15 februari staat om 19.00 uur een woord- en communieviering gepland met diaken Bos als voorganger. Op dinsdag 15 maart staat er om 19.00 uur een woord- en communieviering gepland met pastoraal werker mevrouw Carin Timmerman als voorganger. We zijn verheugd dat we een nieuwe kracht binnen het pastoraal team hebben en heten mevrouw Timmerman van harte welkom in onze geloofsgemeenschap. Het tijdstip van de viering is in december vervroegd omdat er na 17.00 uur niet gevierd mocht worden. Het is afhankelijk van de regelgeving of dat in het nieuwe jaar nog vaker het geval zal zijn. Omdat we soms op het laatste moment nog moeten wijzigen als gevolg van de coronaregels hebben we een grote groep vaste kerkgangers geïnformeerd per mail. Mocht u geen mail hebben ontvangen en toch graag geïnformeerd worden dan kunt u een bericht sturen naar berna.lamers@gmail.com, u wordt dan toegevoegd aan de groep parochianen die deze mail wel hebben ontvangen. Mocht u geen mail hebben en toch geïnformeerd wensen te worden, dan kunnen we u opnemen in onze beperkte bellijst. Daarvoor kunt u ons bellen.

Koffiedrinken

We hebben de afgelopen periode na de vieringen niet met elkaar kunnen napraten onder het genot van een kopje koffie en thee. Hopelijk komen we binnenkort weer uit de lockdown. We volgen de richtlijnen, daarbij respecteren we de regels voor de horeca. Afhankelijk van de regelgeving zal het aan tafel, op de plaats of niet plaatsvinden.

Aanmelden vieringen

Het aanmelden voor de viering was voor de kerstviering noodzakelijk, het

maximale aantal toegestane personen is 50. Dit aantal werd net niet gehaald. Erg fijn dat we niemand teleur hebben hoeven stellen. Dat geeft ook aan dat we in Baak niet vooraf met een aanmelding hoeven te werken. Als we de personen die binnenkomen registreren voldoen we aan de registratieplicht.

Overname kerk

Een overname van de Vrienden van de Parel van Baak gaat niet door. In Contact heeft een artikel gestaan waarin u heeft kunnen lezen hoe zij tegen deze overname aan kijken. Vanuit de kerk gezien willen we geen discussie voeren via de media, we vinden het jammer dat we niet in één artikel ook onze kant van dit proces hebben kunnen toelichten.

We hebben de afgelopen jaren gezien dat er erg veel tijd en energie is geïnvesteerd door zowel de bestuursleden van de Parel van Baak als van de bestuurder van de parochie HH. Twaalf Apostelen. Het is jammer dat de overname niet rond is gekomen. Nu dit niet wat wordt is het logisch om het verkooptraject van het kerkgebouw formeel in gang te zetten.

Kerkbalans

Onder het motto "Samen gaan we verder - doe je mee?" wordt dit jaar de Actie Kerkbalans gehouden. Als het goed is heeft u samen met deze *Onderweg* de jaarlijkse envelop van de Kerkbalans met daarin het verzoek om uw bijdrage ontvangen. We zijn erg blij dat u de H. Martinuskerk in Baak blijft steunen. We hebben weliswaar geen weekendvieringen meer, maar samen hebben we nog steeds hele waardevolle vieringen op de derde dinsdagavond van de maand. Uitzonderingen bevestigen de regel, op zondag 26 december hadden we zelfs een eucharistieviering met pastor Gerben Zweers!

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Gebedsintenties

Di.15/2: Doortje Alofs, Everdien Schut, Herman Hendriks, Ouders Mentink-Jansen en fam. Teun en Marie Eliesen-Hendriks, Ouders Hebben-Smit, Jos en Bets Hermsen-Goris.

Di 15/3: Doortje Alofs, Everdien Schut, Fam. Hendriks-Hermsen, Ouders Jan en Will Schutte-Bosman, Teun en Marie Eliesen-Hendriks, Ouders Hebben-Smit, Jos en Bets Hermsen-Goris.

Overdracht kerkhofadministratie

Twan ten Have heeft nadat hij uit de locatieraad is gestapt nog een aantal jaren de kerkhofadministratie beheerd. Dat wil zeggen hij heeft de nieuw te begraven personen administratief verwerkt. Twan heeft de administratie keurig gedigitaliseerd. Hij heeft aangegeven dat hij deze administratie wil overdragen nu hij niet meer in Baak woont. Dat is begrijpelijk, we hebben lang gezocht naar een vervanger die zowel als contactpersoon bij overlijden als de administratie van de verlengingen op zich wil nemen. Dat is helaas niet gelukt. Ingrid Teunissen en Berna Lamers gaan vanaf 2022 de verlengingen samen oppakken. Berna zal als contactpersoon bij overlijden de taken van Twan overnemen. Twan bedankt voor je jarenlange inzet voor onze geloofsgemeenschap.

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
 Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
 locatieraaddrempt@gmail.com, 0313 479294
 Opgave gebedsintenties:
 rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
 Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
 Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad / pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
 Henrie Bremer, secretaris
 Fons Janssen, penningmeester
 Peter Hammink

PCI: email: drempt@pci12apostelen.nl

Kerkbalans 2022

Het thema van de Actie Kerkbalans 2022 is "Samen gaan we verder. Doe je mee?". Het eerste deel van het thema is helaas op het moment van schrijven, nieuwjaar 2022, in grote mate spreekwoordelijk aangezien we opnieuw in een lockdown zitten. De voortslepende pandemie is voor velen een zware beproeving. Dit betreft mensen die hun gezondheid hebben verloren na besmetting of naasten hebben verloren. Daarnaast mensen die hun levenswerk verloren zien gaan door gebrek aan inkomsten. Aan de andere kant mensen in de zorg die overbelast raken door de hoge werkdruk. De werkdruk kan in een samenleving zoals de onze blijkbaar slecht verdeeld worden door alle regels die we stellen. Gelukkig is er een nieuw kabinet bekendgemaakt na een historisch lange formatie. Het thema "samen verder" is dus nog geen eenvoudige opgave in onze tijd getuige de maandenlange onderhandelingen door de mensen die ons land moeten besturen. Ook zien we steeds meer weerstand tegen de maatregelen en beperkingen van het demissionaire kabinet. Al met al hebben we als samenleving nogal een uitdaging deze dagen en moeten we samen er het beste van zien te maken. Wellicht moeten we ons laten inspireren door echte leiders en voorbeeldfiguren zoals de op tweede kerstdag overleden aartsbisschop van Zuid-Afrika bisschop Desmond Tutu. Naast geestelijk leider was hij ook mensenrechtenactivist en de stem tegen de apartheidspolitiek in zijn land. Het "samen verder" zoals hij verkondigde hoort bij een samenleving. We zijn het verplicht aan vorige en toekomstige generaties. Dit ondanks de tegenslagen en berichten van het moment. We mogen niet bij de pakken neer gaan zitten. Dus vandaar de vraag in het thema: Doe je mee? Alle mensen die weer meedoen dit jaar met de kerkbalans hartelijk dank namens de geloofsgemeenschap Drempt!

Trapleuning preekstoel

Bij het betreden en verlaten van het priesterkoor en de preekstoel was nergens mogelijkheid om je aan vast te houden. Nu pastoor Scheve wat moeilijker ter been is en er ook door anderen is aangegeven dat het fijn zou zijn om jezelf voor de stabiliteit ergens aan vast te kunnen houden, hebben Ben Helmink en Herman Snelder gekeken hoe dit opgelost kan worden. Martien Dieks is gevraagd om een trapleuning te maken ter plaatse van de preekstoel. Martien heeft de trapleuning geheel in stijl gemaakt en geschonken aan onze kerk. Iedereen die gebruikt maakt van de preekstoel kan voor de veiligheid nu gebruik maken van de nieuwe trapleuning. Bedankt Martien voor dit stukje vakwerk!

Opbrengst Adventsactie 2021

Het thema van de afgelopen Adventsactie was "Een gezonde start voor moeder en kind". De opbrengst gaat naar een opvanghuis voor zwangere vrouwen in Zimbabwe. Op het platteland sterven veel moeder en baby's tijdens en vlak na de bevalling. De grote afstand naar kraamklinieken worden vaak niet op tijd bereikt. Een goed toegerust opvanghuis bij de kraamkliniek biedt uitkomst. Een investering van € 44.900,- is nodig. De collectes hebben een bedrag van € 126,90 opgeleverd. Dit is helaas minder dan andere jaren omdat we het Kerstconcert van Feeling hebben moeten missen en diensten zijn uitgevallen. Degene die nog willen bijdragen aan dit project kunnen dat doen via de website van de vastenactie of via het rekeningnummer NL04 RABO 0322 3951 00 ten

name van parochie HH. Twaalf Apostelen onder vermelding van MOV Adventsactie 2021. Alle gevers hartelijk dank!

Willibrordkoor Drempt 50 jaar gemengd koor

In de maand november viert het koor jaarlijks het Ceciliafeest. De H. Caecilia, patrones van kerkmusici en -koren overleed als martelares. Haar gedenkdag is jaarlijks op 22 november. Dit jaar bestond het gemengd kerkkoor Willibrord 50 jaar. Voordien was het een mannen koor. Vanaf de oprichting in 1971 hebben drie dames zich 50 jaar ingezet. Tijdens de gezongen eucharistieviering op 14 november werden ze gehuldigd en onderscheiden door pastor F. Zandbelt met een speld, evenals zij die 40 jaar en 25 jaar lid zijn.
 50 jaar lid: mw. Doortje Bremer-Snelder
 mw. Truus Hoppenreijts-Willemsen
 mw. Anny Schriek-Gerretsen
 40 jaar lid: mw. Ria Jansen-Helmink
 25 jaar lid: mw. Trees Beuwer-Schenning
 Vanwege corona werd er na de kerkdienst en de bloemenhulde voor de jubilarissen, in de kerkbanken koffie geserveerd met een versierd taartje erbij. Het gezellige Ceciliafeestje met uitje en etentje voor koorleden, dirigent en organist kon ook dit jaar helaas niet doorgaan.

Bedankt

Na 28 jaar hebben we helaas afscheid moeten nemen van onze dirigent Frans Talsma. We hadden dat graag tijdens het Ceciliafeest willen doen maar gezien zijn ziekteverloop en corona was dit niet mogelijk. Ook Theo Mees, één van de vaste invallers als organist, heeft aangegeven wegens zijn hoge leeftijd te stoppen. Beiden worden van harte bedankt voor hun inzet voor kerkkoor en de parochiegemeenschap H. Willibrord Drempt.
Bestuur Willibrordkoor

Heilig Vormsel

Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451279,
 bgg 0575-451454.
 Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
 Redactie: jansenmts@gmail.com

Locatieraad/pastoraatgroep

Jan den Hartog, voorzitter, 452815
 Alex Gerritsen 450950
 Anke Pasman, 451261

PCI: email: olburgen@pci12apostelen.nl

Activiteiten voor vrouwen

De activiteiten voor vrouwen blijven nog steeds in de koelkast staan. Elke keer als je denkt: misschien kunnen we binnenkort iets organiseren, worden de maatregelen weer strenger. Helaas het is niet anders. Zodra er een activiteit is, wordt deze meteen gepubliceerd op de site www.olburgen-rha.nl. Houd dus deze site in de gaten voor de actuele berichten.

Boekenuitleen Olburgen

Het lenen van een boek is gratis. Je hebt een jaar de tijd om het boek weer terug te brengen. Ook hebben we een voorraad boeken voor de verkoop. Deze boeken hoeven niet meer retour, met de opbrengst kunnen nieuwe boeken aangeschaft worden. De boeken uitleen is open op: dinsdagavond van 18.30 uur tot 19.30 uur vrijdagmorgen van 10.30 uur tot 11.30 uur

Kerkdienst gemist via Internet

U kunt de viering rechtstreeks beluisteren via het internet, kijk op: <https://www.12apostelen.nl/index.php/vieringen/>. Dit geldt voor de reguliere vieringen en ook voor huwelijksvieringen, avondwakes, uitvaartdiensten en ander vieringen. De opnames beginnen enkele minuten voor aanvang van de viering en blijven enkele weken na de datum nog te beluisteren en te downloaden.

Let op:

Sommige diensten staan ingepland op zaterdagavond. Op dit moment is het nog niet zeker of deze diensten kunnen doorgaan. Kijk daarom op de Olburgse pagina van www.12apostelen.nl voor de actuele diensten.

Rooster

Weekendvieringen

29 januari: eucharistieviering (onder voorbehoud omdat de aanvangstijd nu nog op 19.00 uur staat)
 13 februari: woord- en communieviering
 27 februari: woorddienst
 12 maart: woord- en communieviering (onder voorbehoud omdat de aanvangstijd nu nog op 19.00 uur staat)
 20 maart: woord- en communieviering

Misdienaar

29 januari ?

Collectanten

29 januari: Joost Langenhof
 13 februari: Theo Damen
 27 februari: Jan den Hartog
 12 maart: Jan Baars
 20 maart: ????

Lectoren

29 januari: Cilia Langenhof
 13 februari: Anke Pasman
 12 maart: Thea Lebbink

Kosters

29 januari: Joost Langenhof
 4 februari: Theo Damen
 13 februari: Cilia Langenhof
 27 februari: Betsie Verhoeven
 4 maart: Theo Damen
 12 maart: Jan Baars
 20 maart: ????

Bloemversiering

29 jan. – 11 feb: Betsie en Nicole
 12 feb. – 25 feb: Diny en Leonie
 26 feb – 11 mrt: Thea en Gerda
 12 mrt – 25 mrt: Yvonne en Til

Dames- en herenkoor

Repetities: 1 februari, 8 februari, 15 februari, 22 februari, 1 maart, 8 maart, 15 maart, 22 maart
Gezongen vieringen: 29 januari, 13 februari, 27 februari, 12 maart

Heilig Vormsel

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Intenties

29-1: Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Anny Gieling, Overleden ouders Harry en Grada Gerritsen-Reulink, Gradus en Dinie Baars
13 feb: Antoon Gosselink en Truus Gosselink-Steeverink, Mientje Schotman, Rie Gosselink-Harms en Ton Gosselink, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink
27 feb: Anna Franken, Gradus en Dinie Baars, Overleden ouders Harry en Grada Gerritsen-Reulink, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman
12 mar: Annie Gosselink-Pasman en Albert Gosselink, Anny Gieling, Willemien Horstink-Groot Koerkamp en Jan Horstink, Herman en Bep Pasman, Gradus en Dinie Baars
20 mar: Fien Fontein-Freriks, Jan Egging en Marietje Egging-Houtman, Overleden ouders Harry en Grada Gerritsen-Reulink

Kopij

Sluitingsdata inleveren kopij voor Olburgen/Rha: (uiterlijk 20.00 uur):
 Jaargang 10:
 Nummer 3: 14 februari 2022
 E-mailadres: jansenmts@gmail.com

Stichting Vrienden van Dora Visser

Op 4 febr. en 4 mrt, 15.00 uur, is er in de kerk van Olburgen een eucharistieviering.

Vervolg Vorden:

Verdere terugblik

De coronabeperkingen waren ook van invloed op onze vieringen en bijeenkomsten. Zo kon de samenkomst op 28 november niet doorgaan en evenmin het Sint Ceciliafeest. En ook niet de traditionele Herdertjestocht. Maar ... wat in het vat zit verzuurt niet! Gelukkig kon de viering op eerste kerstdag wel doorgaan. En op tweede kerstdag kon men een kaarsje opsteken, onder sfeervolle begeleiding door Ton ten Have op de midwinterhoorn.

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2F, 7221 AC Steenderen
 Secretariaat: Azaleastraat 14, 7221 AZ Steenderen
 Tel.: 0575 452101; b.g.g. 06 16066571
 email: mariaschut@kpnmail.nl
 Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
 Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld, pm.; Nel Verheul, secr., 470596, familie.verheul@kpnmail.nl; Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep Marijke Steemers, Maria Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria Schotman, vz.

PCI: email: steenderen@pci12apostelen.nl

Terugblik op 2021

Het nieuwe jaar is alweer een paar weken onderweg. Als ik dit schrijf is het jaar net begonnen en weten we nog niet hoe het met de maatregelen rond het virus is gesteld. Graag blikken we met u terug op het jaar 2021. De nieuwjaarsreceptie ging, net als dit jaar, niet door vanwege corona. De eerste twee maanden van het jaar mochten we niet vieren in de kerk vanwege de lockdown. Dus ook geen askruisje halen. De Vastenactie ging wel gewoon door en er werd een mooi bedrag gegeven. Begin maart mochten we gelukkig weer vieren. Dus ook met Pasen konden we samenkomen in de kerk. Met Pinksteren zou er een oecumenische openluchtdienst zijn, maar vanwege het weer werd dit in de Remigiuserkerk gevierd. Nog steeds met een beperkt aantal bezoekers. Tevens werd de nieuwe dominee Hubertien Oostdijk-van Andel door onze geloofsgemeenschap officieel welkom geheten. Zangers van beide kerken luisterden de dienst op. Begin juni ging pastoraal werker Marga Engelage voor de laatste keer voor in onze kerk voor ze met pensioen ging. Ze kreeg een fotoboekje als herinnering. Het koor zong

een prachtig afscheidslied, speciaal voor haar geschreven door Marijke Steemers. De tuinvrijwilligers hebben het hele jaar door in kleine groepjes het kerkhof en de tuin onderhouden. Het straatwerk vernieuwd, blad geruimd en nog veel meer klussen uitgevoerd. Met Allerzielen herdachten we de overledenen van 2020 en 2021 en werden de graven op het verlichte kerkhof gezegend. In november was er een oecumenische dienst in onze kerk. Het thema was: Dankdag voor gewas en arbeid. Er stond een prachtig stuk met allerhande soorten groenten en fruit.

De opbrengst van de collecte was voor het Rode Kruis. Er werd ruim 100 euro gedoneerd. Met Kerstmis was de kerk weer helemaal in kerstsfeer met de kerststal en prachtige bloemstukken. Al met al zijn er het afgelopen jaar weer veel vrijwilligers in touw geweest voor onze geloofsgemeenschap.

De tieners vierden kerstfeest

Een groep tieners uit beide Steenderense kerken kwam in december bij elkaar voor een kerstviering, in de bovenzaal van Het Anker. De jongeren probeerden samen te ontdekken, wat echt bij kerstfeest hoort en wat randverschijnselen zijn. Allerlei dingen werden door hen naar voren gebracht, van de geboorte van het Kindje Jezus in Bethlehem tot kerstsfeer; en zelfs werd -voor kerstvieringen op school- de corona zelftest genoemd. Een filmpje liet zien, hoe tegenwoordig de levende kerststal langzaam wordt vervangen door een commerciële Sterreclame. En via een quiz konden de tieners in twee groepen ontdekken, wat ze nu eigenlijk van kerst weten. Hoeveel wijzen kwamen er bijvoorbeeld uit het oosten en wat zei de engel tegen Maria? Ze wisten samen heel veel. De volgende tieneravond vindt plaats in januari.

Sluiting kerk, voortbestaan geloofsgemeenschap

Eind november werden we opgeschrikt door het besluit van het bestuur van de HH. Twaalf Apostelen dat er tien van de dertien kerken van de parochie gesloten gaan worden. Ook onze eigen St. Willibrordkerk hoort hierbij. Wat we al jaren vreesden gaat werkelijkheid worden. Het kan nog wel enige tijd duren, maar het gaat zeker gebeuren. Natuurlijk blijft onze geloofsgemeenschap bestaan. We blijven naar elkaar omzien. We hebben het Kerspel waar we elkaar kunnen ontmoeten. Hoe het allemaal verder gaat zal de tijd ons leren. Ons plaatselijke bestuur houdt zich aanbevolen voor ideeën voor de toekomst.

Kerkbalans 2021: Samen gaan we verder!

Toepasselijker kan het thema niet zijn. Ook al gaat de kerk in de toekomst dicht, er blijft geld nodig om de geloofsgemeenschap draaiend te houden. Wij vragen u dan ook om uw bijdrage niet te verlagen en te blijven geven. Alvast dank hiervoor.

Heilig Vormsel, opgave nu mogelijk

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. De parochiële werkgroep Vormselvoorbereiding is gestart met de voorbereidingen. Kinderen uit groep 7 en groep 8 van de basisschool, die in 2022 het Heilig Vormsel willen ontvangen, worden hierbij uitgenodigd om zich op te geven. Het is op moment van schrijven nog niet duidelijk of de Vormselviering in het voorjaar of in het najaar gehouden wordt. Daarover volgt nog nader bericht. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

De zondag doorzagen

Helaas kon de gezellige zondagmiddag ook niet doorgaan. We hopen dit in het voorjaar wel te kunnen opstarten.

Koffie drinken

Onder voorbehoud drinken we op zondag 8 februari en zondag 6 maart koffie en thee na de viering in de kerk.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286, info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
 Secretariaat: donderdag 10.00 – 10.30 uur
 Rekeningnr.: NL40RABO0366417029
 Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurantie)
 Redactie: j-m.holtslag@tele2.nl

Locatieraad Charlotte Bonga, vz., pm., 441261;
 Jan Marijnissen, 441276; Valentijn van Waalwijk,
 06 83124367.

Pastoraatgroep Michel Roording, 0630727690.

PCI: email: vierakker@pci12apostelen.nl

Kerkschoonmaak: vrijwilligers gezocht

Onze kerk wordt ongeveer vijf keer per jaar schoongemaakt. We hebben op dit moment echter maar ÉÉN vrijwilliger die dat nog doet... Dit kan natuurlijk niet en daarom doen we vanaf deze plaats een oproep om te poetsen, boenen, vegen en dweilen. Als zich nu bv. eens vijf mensen zouden aanmelden, dan komen die maar een of twee keer per jaar aan de beurt. Graag melden bij de locatieraad, Ria Tijssen of Lucia Stokkink (tel. 441666).

Ludger: contactpersoon gezocht

De Ludgerkring, met als thuisbasis Doetinchem, wil graag in Vierakker-Wichmond een contactpersoon, waaraan ze berichten over dingen die spelen rondom Ludger enz. kunnen doorgeven. Men wil de band tussen de Ludgerkring en onze locatie warm houden. Wie is fan van Ludger en wil als contactpersoon fungeren? Doorgeven aan de locatieraad graag.

Koffiedrinken in het nieuwe jaar 2022

Het is een experiment, dat nog in de kinderschoenen staat, maar in het nieuwe jaar 2022 willen we gaan beginnen met koffiedrink ochtenden. Waarschijnlijk twee keer in de maand op een vaste weekdag tussen 10.00 uur en 11.30 uur. Het gaat natuurlijk niet alleen om de koffie, maar om de ontmoetingen en gesprekken die zo ontstaan. Waar dit precies gaat plaatsvinden en wanneer kunt u lezen in de volgende *Onderweg*. Ook DORPSBELANG zet zich hiervoor in. Het is dus NIET geloof gebonden, maar voor iedereen. We hopen dat een aantal mensen in de parochie hier ook enthousiast voor zijn en misschien in een soort stuurgroep wil zitting nemen. Het

belangrijkste is dat er altijd iemand is om koffie te serveren. Ziet u dit misschien ook wel zitten, neem dan contact op met de locatieraad of Ria Klein Kranenburg (tel. 441269).

Heilig Vormsel, opgave nu mogelijk

Voor de kinderen uit alle geloofsgemeenschappen is er jaarlijks één parochieel voorbereidingstraject en één vormselviering voor de toediening van het H. Vormsel. De parochiële werkgroep Vormselvoorbereiding is gestart met de voorbereidingen. Kinderen uit groep 7 en groep 8 van de basisschool, die in 2022 het Heilig Vormsel willen ontvangen, worden hierbij uitgenodigd om zich op te geven. Het is op moment van schrijven nog niet duidelijk of de Vormselviering in het voorjaar of in het najaar gehouden wordt. Daarover volgt nog nader bericht. Voor opgave (uiterlijk 10 februari) en uitgebreide informatie zie de Kids & Teens pagina!

Het NOS-journaal

Op 17 december werden we gebeld door het NOS-journaal. Ze wilden, naar aanleiding van berichten in De Stentor en De Volkskrant een nieuwsitem maken over onze MOOISTE KERK.

Op 23 december zouden ze komen om te filmen. Maar helaas. Op 23 december kwam er een telefoontje van de redactie, dat een ander item jammer genoeg moest voorgaan. We zitten dus zolang nog in de wacht. Misschien komen ze nog op een ander moment. Afwachten dus.

Familiebericht

Op 15 november 2021 is **Wilhelmina Maria Rouwenhorst-Wichers Schreur** op 93-jarige leeftijd overleden in Vorden. Mientje was sinds 28 mei 1984 weduwe van Jan Rouwenhorst. Ze werd geboren in de buurtschap Vrieswijk bij Schalkhaar op 23 februari 1928 en overleed in De Delle in Vorden. Ze woonde daar nog maar een dikke maand, omdat het niet meer verantwoord was om zelfstandig thuis aan de IJselweg te kunnen blijven wonen moest de familie zich, met pijn in het hart, neerleggen bij het feit dat ze moest verhuizen naar Vorden.

Op het overlijdensbericht stond "In liefde verbonden". "Wij hebben afscheid moeten nemen van onze lieve zorgzame moeder, schoonmoeder en overgrootmoeder". Een lieve vrouw was het zeker. Als je op bezoek kwam werd je met een grote glimlach ontvangen. Dan zat ze op haar praatstoel of luisterde geïnteresseerd en schonk ondertussen koffie in. Het was gezellig bij haar op bezoek te zijn. Mientje had zes kinderen, vijf jongens en een meisje. Een aantal van hen heeft meegeholpen met het graven van haar graf bij haar man op het kerkhof van Vierakker. Ook 13 kleinkinderen en 3 achterkleinkinderen zullen haar erg missen. Bij haar aan huis in Vierakker waren vele bekenden en burens massaal aanwezig om afscheid van haar te nemen op de vrijdag voor haar begrafenis. Het kerkkoor, waarvan ze lid was heeft op de begraafplaats voor haar gezongen. Zwennie Langwerden hield een levensschets. Naast koorlid met oorkonde en speld poetste zij twee keer per jaar, samen met anderen, het koper in de kerk. Niet voor niets heeft zij meer dan eens de Paaskaars van de locatie ontvangen voor haar werk en betekenis voor de kerk. Dat zij ruste in vrede.

Een kaarsje bij Maria in Brummen

Als het aan pastoor Smit gelegen had dan was de nu gesloten Andreaskerk in Brummen bedevaartsoord voor de Moeder van Smarten geweest. Bij het ontwerp van de kerk was het zijaltaar aan de Moeder van Smarten gewijd. Aanleiding daarvoor was de devotie voor haar. Bij pauselijk decreet kon men een volle aflaat verdienen door op het feest van de Moeder van Smarten, 15 september, bij haar beeltenis zesmaal een *Onze Vader*, zesmaal een *Wees Gegroet* en zesmaal *Eer aan de Vader* te bidden. In 1879 was het pastoor Albers die het beeld naar Brummen haalde. Het verhaal gaat dat de koster uit Brummen dit beeld op zijn kruiwagen vanuit Doesburg naar Brummen heeft gebracht. Nu staat dit prachtige beeld van Maria met haar overleden zoon op haar schoot in ons eucharistisch centrum H. Johannes de Doper te Zutphen. Veel Brummense gelovigen hebben bij deze piëta hun verdriet en zorgen neergelegd en er een kaarsje gebrand.

Na het sluiten van de kerk is er in het Andreashuis gelukkig nog steeds een plek waar een kaarsje bij Maria gebrand kan worden. Een mooi plekje is daarvoor gecreëerd. Een afbeelding van de *Moeder van altijddurende bijstand* met daarnaast de gedachtenisplek voor onze overleden broeders en zusters. Tevens ligt daar het overlijdensregister van 1838 tot heden.

Velen branden er nu een kaarsje, en leggen hun blijdschap, dankbaarheid en zorgen aan Maria voor. Een troostrijke plek, waar ieder kaarsje tot op het laatst opbrandt. Daar zorgen wij met elkaar voor!

Moeder van God

Moeder van God en onze moeder,
vol vertrouwen bidden wij tot U:
schenk ons iets van uw geloof
en leer ons dienstbaar zijn aan
de mensen.
Help onze zieken
en allen wier hart door leed
getekend is.
Laat geluk en liefde wonen in
onze familie;
zegen allen die ons dierbaar zijn,
en blijf ook mij nabij met Uw
bescherming.
Amen.

